

Mirė Mykolas Sleževičius

SUDARĖ ANTRAJĄ LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETĄ

Premjeras ir užsienių reikalų ministeris liaudininkų ir socialdemokratų valdžioje, kurią smurtininkai nuvertė

KAUNAS, lapkr. 12.—(Telegrama Naujienoms) Lapkričio 11 dieną mirė Mykolas Sleževičius.

—Dr. Kazys Grinius.

Pereitą šeštadienį mirė vienas žymiausių Lietuvos veikėjų žinuoja ir Rusiją ir darbuojasi — Mykolas Sleževičius. Žemiau paduodama keletas žinių iš jo praėjusių darbų.

Mykolas Sleževičius gimė 1882 m. vasario 21 dieną Dremlių vienasėdy, Raseinių apskrityje.

Mokslus ėjo Mintaujos gimnazijoje, o paskiau Odesos universitete, teisių fakultete. Kaip sudėtingas darbuotojas Odesos lietuvių kolonijos tarpe.

Kaipo Odesos lietuvių atstovas dalyvavo Didžiajame Vilniaus Seime 1905 metais.

1907 metais sugrįžo iš Odesos ir apsigyveno Vilniuje. 1909 m. redaguoja "Lietuvos Ukinišką". 1909-10 m. sekretoriauja Lietuvių Demokratų Partijos rusų Dumos nariams.

Nuo 1910 iki 1912 metų vėl redaguoja "Lietuvos Ukinišką"; taipgi redaguoja "Lietuvos Žinias". Apie tą laiką buvo statomas kandidatu į ketvirtąją Dumą, bet kaip caro valdžiai neištekimas, negavo leidimo kandidatuoti.

Belgijos - Vokietijos rubežius vietomis uždarytas

BRUSSELS, Belgija, lapkr. 12. — Belgijos rubežius su Vokietija uždarytas sektore tarp Aachen ir Eupen. Šitame sektore siejasi Belgijos, Vokietijos ir Holandijos sienos.

Kalbėdamas Didžiojo karo mušio paliaubų sukakties proga, Belgijos krašto apsaugos ministras Henri Denis pareiškė: "Mes turime būti pasirėmę bet kuriems netikėtumams." "Netikėtumai", kuriuos Denis turi omenyje, tai vokiečių invazija.

Popiežius nori industrinės taikos Amerikoje

VATIKANO MIESTAS, lapkr. 12. — Pereitą šeštadienį popiežius Pijus atsisaukė į Jungt. Valstijų valdininkus, kapitą ir darbininkus, ragindamas visus kooperuoti nedarbo problemas išsiaiškinti.

Popiežius rusčiai kritikavo Amerikos šeimyninio gyvenimo paimimą, gimdymo kontrolę ir nederamus moterų drabužius.

Chicago ir aplinkinei federacijai oro biuras šiai dienai pranašauja:

Giedra; truputį šilčiau; saulė teka 6:36 v. r., leidžiasi 4:33 val. vak.

Balkanų šalys atidėjusios ginčus iki karas pasibaigs

BUCHAREST, Rumunija, lapkr. 12. — Painformuotose sluoksniuose kalbama, kad Rumunija, Jugoslavija, Bulgarija, Vengrija, Graikija ir Turkija susitarusios nekelti savitarpio kiverių bent kol talkininkų ir Vokietijos karas tęsis. Tai reiškia, kad Bulgarija ir Vengrija išsižada reikalauti teritorijos iš rumunų. Tai reiškia, kad šiuo metu, kol karas tęsis, kol Balkanų šalims gresia rusų ir vokiečių agresijos pavojus, tos šalys pasižadėjo viena su kita nesižeisti.

Gabenusi lėktuvus barža paskendo

NEW YORK, N. Y., lapkr. 12. — Penktadienio vakare barža Capitol atgabeno į Staten Island priplaukė du karo lėktuvus, skiriamus išgabenti Europos talkininkams.

Šeštadienį pastebėta, kad barža pasinėrė, o kartu su ja pasinėrė ir lėktuvai. Vėliau lėktuvai tapo išimti iš vandens.

Barža buvo visą laiką tarnyboje ir gerame stovy. Taigi iš karto nuziūrėta, kad ji tapo paskandinta sabotažo sumetimais. Daromas tyrinėjimas.

Darbininkai paėmė dirbtuvę

PHILADELPHIA, Pa., lapkr. 12. — Pereitos savaitės gale čia atsidarė Hancock Hosiery Mills — įmonė praėjusio mėnesio 550 darbininkų. Prieš kurį laiką įmonė užsidarė, darbininkai neteko darbo.

Dabar ji vėl atidaryta. Darbininkai nupirko ją ir varys darbą kooperatiniais pagrindais. Hancock Hosiery Mills mezga pančiakas.

Amerika turi 326 prekybinius laivus

WASHINGTON, D. C., lapkr. 12. — Jungt. Valstijos turi 326 prekybinius laivus vartojamus prekybiniams laivams. Jų visa talpa (gross) yra 2,150,000 tonų. Be to, Jungt. Valstijos turi 365 tankus laivus skysčiams gabenti.

Naciai seką teroristų pėdas

BERLYNAS, Vokietija, lapkr. 12. — Vokietijos slaptosios policijos viršininkas, Heinrich Himmler, išleido pareiškimą, kad planai nužudyti Hitlerį būvę paruošti Anglijos ir Prancūzijos šių metų rugpjūčio mėnesį — prieš karui prasidėjimą.

Kai dėl aktualaus kaltininko, kuris galėjo padėti bomba alinėje Miunchene, kur Hitleris kalbėjo ir kur bomba sprogo pereiną savaitę, tai policija ieško tam tikro asmens. Šitas asmuo dirbinę aplink alinę trobesį. Manoma, jis buvo įsivėjęs į samokslą, jis galys ir samokslininkus atidengti.

Mykolas Sleževičius — gimė vasario 21 d. 1882 m., mirė lapkr. 11 d. 1939 m.

NACIAI APSVARSTYS PARAGINIMĄ TAIKYTIS

NEPULSIĄ HOLANDIJOS

AMSTERDAM, Holandija, lapkričio 12. — Vokietijos pasiuntinys Holandijoje pereinęs savaitės gale atkankė Holandijos užsienių reikalų ministerį ir pa informavo jį, kad nacių vyriausybė apsvarstys karalienės Wilhelminos ir Belgijos karaliaus Leopoldo paraginimą kariaujančioms šalims taikytis. Duota su prasti, kad panašų pareiškimą nacių atstovas padarė Belgijos valdžiai.

Tuoju po to Holandijos valdžia kategoriškai paneigė gandus, jogei naciai reikalauja savo lėktuvams ir kariuomenei bazių Holandijoje.

Exchange Telegraph agentūra praneša, jogei Vokietijos generolai pataria Hitleriui nepulti Holandijos.

Rusija mažai pagalbos suteikia Hitleriui

BERLYNAS, Vokietija, lapkr. 12. — Nacių statistikos leidinyje, Wochenblatts Statistics, paduodamos skaitlinės, kurios rodo, kad Stalinas mažai tegalys padėti Hitleriui.

Rusija galinti eksportuoti į Vokietiją anglis. Tačiau pati Vokietija turi anglų pakankamai ir gali dar eksportuoti jų milijonus tonų.

Rusija gali eksportuoti geležies rudą. Bet Vokietijai ir dabar netrūksta geležies.

Vokietijai reikia aliejaus. Tačiau Rusija išsemia tik tiek aliejaus, kiek ji pati suvartoja. Nepajėgia Rusija parūpinti Vokietijai nė švyno, nė vario, nė kitokių būtinai reikalingų karui reikmenų, kurių Vokietijai neturi.

Pašalino Smigly-Rydz iš vietos

PARYŽIUS, Prancūzija, lapkr. 12. — Lenkijos prezidentas Wladislaw Raczkiewicz pereiną šeštadienį priėmė Smigly-Rydz rezignaciją. Smigly-Rydz iki šiol skaitėsi Lenkijos armijos vyriausiu vadu ir generaliniu lenkų kariuomenės inspektoriu. Jo vietą tapo paskirtas generolas Wladislaw Sikorski. Smigly-Rydz šandien yra internuotas Rumunijoje, kur jis pabėgo Vokietijai kariaujant su Lenkija.

Vokiečiai nori lėktuvams bazių Holandijoje

LONDONAS, Anglija, lapkr. 12. — Britanijos karinių ekspertų manymu, nacių Vokietijai nori gauti Holandijoje savo lėktuvams bazių. Iš šitų bazių jie paleistų šimtus lėktuvų užpuolimams ant Anglijos.

Iki šiol vokiečiai siuntinėję lėktuvus į Angliją ir į Škotiją apžiūrėjimo ir išbandymo tikslu. Kelionė lėktuvams buvo pertolima. Vokiečių lėktuvų atakos po tokios kelionės pasirodė nesėkmingos. Dabar naciai nori gauti savo lėktuvams bazes arčiau Anglijos.

Nori sustabdyti pavojaus alarmą

HAAGA, Holandija, lapkr. 12. — Paskutinėmis dienomis vis labiau alarmuojančios žinios buvo siunčiamos iš Holandijos — kad jai grumojama vokiečių invazija, kad prie jos rubežių sukoncentruota tiek ir tiek nacių kariuomenės divizijų, ir tp.

Holandijos valdžia yra mobilizavusi kariuomenę. Tvenkinių vanduo atidarytas ir apšėmė apygardas, per kurias priešais turėtų veržtis į Holandiją. Tačiau valdžia yra priešinga alarmuojančioms žinioms.

Ji išleido įspėjimą, kad užsienių korespondentai bus tremti iš Holandijos ir 48 valandas, jeigu skleis nepagrįstas alarmuojančias žinias.

Suomija negalinti daugiau koncesijų duoti

HELSINKIS, Suomija, lapkr. 12. — Pereito šeštadienio vakare Suomijos užsienių reikalų ministeris Errko, kalbėdamas per radiją pareiškė, kad suomiai sutiko duoti koncesijų rusams kiek gali. Dabar laikas ir Rusijai sumažinti reikalavimus.

Pasak Errko, Suomija sutiko duoti rusams tiek koncesijų, kiek leidžia šalies nepriklausomybės ir neutralumo interesai.

Suomių delegacija gal apleis Maskvą

HELSINKIS, Suomija, lapkr. 12. — Rusų-suomių derybos pasiekė tokią stadiją, kad gali visai pailgti, pareiškė sekmadienį Suomijos užsienių reikalų ministeris Errko. Ir jeigu rusai nepakeis reikalavimų, tai gal but artimojo ateity Suomijai teks atšaukti iš Maskvos savo delegaciją.

Britanija stato naują lėktuvą

LONDONAS, Anglija, lapkr. 12. — Artimuose Britanijos oro ministerijai ratuluose kalbama, kad britai skubina statyti naujus karo lėktuvus. Tie lėktuvai esą geriausios kokybės: lengvai operuojami, tinkami tolimoms kelionėms, geresni nei bet kurie kiti iki šiol pastatyti karo lėktuvai.

BRITAI ATSAKĖ Į PARAGINIMĄ TAIKYTIS

BRUSSELS, Belgija, lapkr. 12. — Britanija ir Prancūzija atsakė į Belgijos karaliaus ir Holandijos karalienės paraginimą kariaujančioms šalims taikytis.

Premjeras Chamberlain pareiškė, kad Britanija visapusiai ir nuodugniai apsvarstys visus Vokietijos pasiūlymus, kurie žada pašalinti agresijos pavojų.

Rusai ir japonai paskirs sienoms nustatyti komisiją

MASKVA, Sovietų Rusija, lapkr. 12. — Sovietų Rusija ir Japonijai sutiko paskirti komisiją sienai nustatyti tarp sovietų dominuojamos Mongolijos ir japonų kontroliuojamos Mandžurijos.

Weja lauk estus iš rusų kariuomenės bazių

TALINAS, Estija, lapkr. 12. — Estija davė vietos rusų kariuomenės ir lėktuvų bazėms. Dabar rusai reikalauja pašalinti iš tų apylinkių, kuriose yra rusų bazės, estus gyventojus. Ir estams tenka klausyti. Apšaukčiuojama, bus pašalinti ke-likieji tukstanciai estų. Estijos vyriausybė žada ypač ukiniams duoti kitur ukius apsigyventi.

Ikalino 15 už prieškarinių lapelių platinimą

TORONTO, Ont., Kanada, lapkričio 12. — Kanadoje areštuota 15 asmenų. Jie kaltinami platinimu lapelių atkreiptų prieš karą. Tukstanciai lapelių prieš karą išplatinta Ontario provincijoje.

Paskelbė pagrindą taikai

LONDONAS, Anglija, lapkr. 12. — Sir Edward Grigg, informacinis ministerijos parlamentinis sekretorius, pasakytoje šeštadienį kalboje apibūdino pagrindą taikai. Pagrindas, pasak Griggo, turėtų būti toks: nereikalauti daugiau teritorijų; nediktuoti taikos — taika visų šalių, kad jos nustatyme ir vokiečiai dalyvaustų; kad taikos sąlygos turėtų omenėje visos Europos, o ne vien talkininkų gero.

Nukirto kaizerio sunui galvą

LONDONAS, Anglija, lapkr. 12. — Gautas pranešimas iš Danijos sako, kad Hitlerio vyriausybė nukirto galvą kronprincaui Wilhelmui, buvusio Vokietijos kaizerio sunui. Pirmesnius tokius pat pranešimus nacių vyriausybė yra paneigusi.

LONDONAS, Anglija, lapkr. 12. — Gyvenantiems Belgijoje britams duotas įsakymas išsikraustyti iš Belgijos kaip galima greičiau.

Iš Lietuvos

KAUNAS. — Gražinamasis Lietuvai Vilniaus krašto plotas turi 6880 ketvirtinius kilometrų ploto, tuomi visos Lietuvos plotas dabar padidėja 12,9 nuosimėiais ir sudaro viso ploto 60,120 ketv. klm.

Apskaičiuojama, kad Lietuvai gražintoje Vilnijos dalyje bus apie 200,000 hektarų miško, kurs tuoju bus suskirstytas urėdijomis ir girininkijomis, kurių administruoti skiriam 9 miškų urėdai ir 8 girininkai.

KAUNAS. — Numatoma Lietuvoje likviduoti ir išparceluoti savanoriams ir mažžemiams valdžios iki šiol laikytus paveldinguosius ukius ir tų privačių savininkų, kurie tuos ukius nepavyzdinčiai vedė, paliekant savininkams įstatymu numatytą normą.

KAUNAS. — Vokietijos vyriausybės įgaliojimas iš Estijos ir Latvijos perkelti ir reiką, kurs lankėsi ir Lietuvoje, spaudos atstovams pareiškė, kad dėl vokiečių perkeltimo iš Lietuvos reicho vyriausybė dar nesiėmusi jokios iniciatyvos. Vokiečių gražinimas ir reiką negalys būti atliktas vienu kartu. Kada bus pradėta tartis su Lietuva dėl vokiečių skėlimo, dar nesą žinių. Berlyne manoma, kad artimojo ateityje derybų su Lietuva tuo reikalu netenką laukti.

Iš Kauno vokiečių kolonijos sluoksnių patiriama, kad šiuo metu Lietuvos vokiečiai esą apimę. Tačiau savo turtus dėl visa ko jie stengiasi kuo greičiau likviduoti. Vienas atsakingas vokiečių kolonijos asmuo pareiškė: "Dabar mes žinome, kad anksčiau ar vėliau turėsime Lietuvą apleisti."

PASIŪSKITE GIMINEMS DOVANŲ

Kalėdoms

LIETUVA IR LIETUVAI
TEKUSI VILNIAUS KRAŠTA

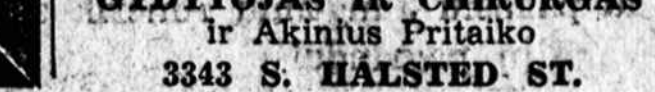

Naujiųjų Pinigų Siuntimo Skyrius dabar siūnia pinigus Lietuvon (įskaitant Vilniaus kraštą) telegrama.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, ILL.

Ofisas atidaras kasdien nuo 8 ryto iki 8 vakaro.
Sekmdieniais nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

Miestas ir valstija.....

Garsinkites "N-nose"

Kai lauke darganos siaučia

(Iš didžiojo karo užrašų knygelės)

Mūsų urve oras buvo tvankus, kaip sako, nors imk ir kirvi kabink. Išties dieną mes šie vyrai sėdime tame urve. Lauke darganos siaučia. Žiema, bet susimetę lyti, gal greičiau tirštu drėgnu sniegu snigti. Ore dar drimba sniegas, bet vos spėja įsiai žemėn nukristi, pavirsta į vandenį. Siaučia šurpūs, nemalonūs vėjai. Iš to urvo nesinori nė nosies iškišti. O čia nėra kas veikti. Gulime, sėdime ir vėl gulime ir miegame. Mūsų tarpe vienas naujokas. Vos keletą dienų į frontą atvykęs. Vyras dar mūšių nematęs. Jaunas, žvalus, linksmas. Įsiai tiesiai iš Sibiro atvyko. Studentas. Kaip ir kitus, taip ir jį dar mokslo nebaisus mobilizavo. Per kelis mėnesius baigė kariuonų mokslą ir štai jau fronte. Jaunesnysis karininkas. Šėlusiai įsiai nuobodžiauja. Nenurimsta, kalba, visai nepaisant ar jo kas klauso.

Tarpais įkuru jo klausyti, o tarpais įdomu.

—Ech, pas mus Sibire ne tokios žiemos, kaip čia. Lūtis, o ne žiema. Sibire, kaip užsena šalčiai, tai visą žiemą neatleidžia. Sniegas po kojų cypauja, šaltis veidus taip glamonėja, kad vos kvapą gali atgauti. Saulė šviečia, o sniegas taip blizga, kad akių negali atmerkti! Tai bent žiema, o čia... Nutilo. O paskui vėl lygi svajodamas, visai nepaisydamas, ar kas jį klauso, tęsia toliau.

—Ech, dabar pas mus namuose šilta. Virdulys ant stalo šnabžda. Motina siuva, o sesuo pamokas ruošia. Tėvas, žinoma, dienraštį skaito ir politikuoja. Smagu! Tylu, ramu, jauku! Lauke tamsu, šunes loja, žvaigždės mirga ir tvoros nuo šalčių sproginėja. Sibiras? Kas jį gerai pažįsta, tas jį pimišta! Amžini miškai, tai dykumos, tai plačios upės! Koks išlaisvis! Visiems tenai žemės užtenka, tik norėk dirbti!

Ir vėl įsiai nutyla, o paskui kiek patylės staiga lyg į mane kreipdamasis taria:

—Visai galimas daiktas, kad ir jį dabar mano šeimoje sėdi? Kaip jūs manote, ar gerai padariau, kad aš prieš išvyksiant nevedžiau? A?

Tyliu, aš ir kiti jam nieko neatsako. Jis ir nelaukia atsakymo.

—Sesers draugė, šauni mergiotė iš mažų dienų mus lankė, mes kartu augome. Buvome draugai, ir tiek. Keista, kaip gyvenime kartais buva! Nesupaisyti! Kartu augome, žaidėme, pykome, bičiuliavome. Ir tiek. Bet štai man kariuonų mokyklą baigus, sesuo ir prikibo prie manęs, sako vesk, nėvažiuk į frontą nevedęs. Bus ramiau ir šilčiau.

—Kągi aš vesiu, kad neturiu ką? — O jį sako, kaip tai neturi ką, ogi šurą, suprask, mano sesers draugė. Man tokia mintis niekuomet nė į galvą neatėjo! Juokai ir tiek. Bet sesuo neatleisdama perša. Juokauju, o širdyje juntu, kaip šiluma tvysta. Vėdai kaista! Šura, ta juodukė šura! Puiki dainininkė, neprasta pasakorė, muzikos mėgėja. Šura, ji gyva mano akyse stovi! O sesutė tik čiauska ir čiauska. Sako, neįsiai toks akilas storžievis buvai ir neįsiai tu šuros! Šura, tavo patikimiausia draugė, jei nori tuoj ją kviečiu ir atliktas krukis, ji tavo žmona! Sesuo tryna rankas iš džiaugsmo, o motina tvirtina, kad aš geresnės žmonos niekuomet negausiu. Tai tikras radinys! Atsikalbinėjau, pagaliau nutariame, kad rytojau dieną — tai galutinai išrišime. Visą naktį neramiai miegu, jei tai miegu bendrai galima pavadinti. Visokios įkyrios mintys, kaip

drugiai lenda. Čia nežinomas karo frontas rupi, čia vedybų klausimas! Bet justę juntu, kad šura, man vis darosi artimesnė, malonesnė! Taip, šurą aš myliu, aš ją visuomet mylėjau! Šura, tai mano svajonė. Mėginu ją lyginti su kitomis, kada nors matytomis moterimis, — ne šura jas visas praneša!

Šura, — kaip maloniai skamba tasai žodis! Šura, man žadėta, mano parinktoji! Nekantraudamas laukiu ryto. O tasai rytas nūlėmė viską! Gautas įsakymas rytojaus dieną vykti į frontą. Juk kitaip ir buti negalėjo, bet ta žinia mus visus lyg perkunas dienos giedroje nustebinė. Tur but, visi mes save apgaudinėjome, visi manėme, galvojome, kad karas tuoj baigsis ir gal man neteks karo fronto matyti, o vienok... Išties dieną mes veik visi tylėjome. Motina, motina slapdomis ne vieną ašarą išliejo. O sesuo, sesuo manęs neatleido. Girdi, nors susižadėk! Vakare pakviesiu šurą, tark jai žodį! Gerai, sakau, pakviesk. Atėjo vakaras. Visa šeima prie stalo susirinko. Stalas baltai nuklotas, visokiomis gėrybėmis apdėtas. Verda virdulys. Tylu, mažai kas kalba, o laikrodis... tik, tik, tik... Bėga laikas! Kaip šėlusiai greitai įsiai bėga, nors imčiau ir sustabdyčiau laikrodį! Įkuru, įkuru iki gyvo kaulo! Lukesis, nežinomas lukesis šėlusiai kankina! Prasivėrė durys. Tai jį! Šura atėjo. Aš visas virpėjau. Keista, juk seni draugai, rodos, niekas nepasikeitė, o aš jį į veidą nedrįsau pažūrėti. Šura, kaip visuomet, linksmas, smagus visus pasisveikino. Spaudžiau jos ranką ir visas virpėjau, jį

NEW YORK. — Eleanor Holm, kino žvaigždė, ir Billy Rose, teatro manadžeris, išsimeis laisnį vedyboms.

tai pastebėjo ir paklausė, ar aš sveikas esau.

—Sveikas, tik rytoj išvažiuoju.

—Na tai mes iškilmingai palydėsime ir palinkėsime generolui grįžti!

Kokia ji linksmas, smagus, juokauja, dainuoja. Štai tik dabar aš pastebėjau kokios jos savotiškai gražios akys! Juodos, tamsios, bet lyg iš mažutėlių krikštolo dalelių sudėtos. Tai retai pastebiamos akys. Savo akių jį tikras valdovas. Tai jas primerkia, tai taip plačiai praveria, rodos, jos širdies gelmes pamatysi! Plaukai juodi, o veidas skaidrus, baltutis. Ne, tik šį vakar, ašai įsitikinau, kokia šauni ji moteris. Matau, mano sesutė jau dirguoja. Visi iš kambario išeina, tik mudu du su šura pasilikame.

—Dabar, arba niekad, galvoju sau. Ką aš jį sakysiu? Šura, ir pabučiuosiu, juk jį viską supras, pagaliau sesuo išsi-

plepėjo. Nedrįsiai einu prie šuros. Ji mano nedrąsą pastebėjo ir juokdamosi tarė:

—Na koks jūs kareivis, kad toks pasidarėte nedrąsus, — ir juokiasi.

Nebežinojau, ką jai atsakyti ir kažkaip išsitarau:

—Šura, ar mes dar pasimatysime?

—O dėl ko ne? Štai rytoj aš jus palydėsiu, o paskui, paskui kokį laiką nesimatysime, o paskui, paskui juk sveikas sugrįšite atgal!

Ji tuos žodžius kažkaip savotiškai tarė. Man tuo metu taip norėjosi ją pabučiuoti ir... ne išdrįsau. Namiškiai vėl visi susirinko. Laukė naujienos, bet mudviem nebuvo kas sakyti. Aiškiai mačiau, kad mano sesutė labai nepatenkinta.

Laikas bėgo, o kaip tasai laikas greitai bėgo! Keista, laikrodis visuomet mūsų kambarielyje kabojo ir visuomet įsiai ėjo, bet man atrodė, kad tik tą vakarą

įsiai taip garsiai taksėjo, taksėros. Ji mano nedrąsą pastebėjo jo... taip, jo smūgius aš savo smilkinyje jutau! Štai ir dabar juntu, kaip įsiai taksė ir smilkinyje atsiliepia.

Naktis prabėgo, kaip viena minutė. Ryta aš jau stotyje. Jau šura manęs laukė. Širdis virpėjo, atsisveikinant aš ją apkabinėi norėjau, bet lygiai taip kaip mano tėvas daro, tik savo kaklą prie jos kakto pridėjau. Kokia ji buvo karšta.

—Sudiev, ir traukinys išėjo. Sudiev Sibire, sudiev mano gimtatai krašte! Ir štai dabar aš jusų tarpė sėdžiu. Tiesa, nesitikičiau, kad toksai karo frontas! Jis man romantiškiau atrodė!

Nutilo įsiai kalbėjęs. Tylėjome ir mes visi ir, tur būt, kiekvienas iš mūsų prisiminė savo gimtinę, savo taip netolimą praeitį!

Vėjas nustojo putęs, šalo, dangus nusiblaivino, žvaigždės spindėjo. Tasai studentas, jaunas karys, gavo įsakymą eiti

patrulių patikrinti. Mes likusieji sugulėm ir kietai sumigom. Ryta mus skaisti saulutė patiko. Mūsų jauno kario dar nebuvo. Niekas iš mūsų nesiteiravo, kur įsiai. Viduriu suti-kau daktarą. Pasisveikinau ir įsiai man pasakoja:

—Keista, keista, kaip žmonės kartais beprasmiškai dingsta, miršta...

—Kame dalykas, — lyg negerą nujausdamas klausiau aš jo?

—Chm, žinote, tiesiai į smilkinį, o vos kelios dienos, kaip čia į tą pragarą atvyko...

—Apie ką jūs kalbate?

—Nugi, apie jūsų jaunesnįjį karininką!

—Ką jūs kalbate, tai negali būti, tur būt, klystate?

—Gal norite pažiūrėti, dar neužkasas?

Daktarui aš lygiai nieko neatsakiau. Vėl įlindau į urvą. Atsisėdau. Ir jei kartais kas naujas atėdavo, aš vis įstabiai žiūrėjau, ar kartais tasai jaunuolis nesugrįžta! Protarpiais aš girdėjau jo žodžius, jį kalbant.

Vakarop, kai mes visi susirinkome, vienas iš mūsų tarė:

—Jaunas buvo, buvo nepatyręs, gal tėvams iš anksto nieko neparašė. Reikėtų mums pranešti. Mes visi tylėjome, bet visi supratome apie ką kalbama.

—Reikia ir šurai parašyti, — tarė mūsų vienas.

Ir nejučiomis mes visi patikrinome mūsų laiškus jau iš anksto saviems artimiesiems paruoštus.

Tą naktį aš nemiegojau. Išėjau į mišką ir vieną vienintelį žodį daug kartų kartojau:

—Šura! Šura!

O kai išaušo, vėl slinkau į tą urvą ir nejučiomis išsiveržė žodžiai:

—Kieno dabar eilė?

—Vistaspats

Pirki'e tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

PALYGINK SIAS VERTYBES
mūsų labai pigios kainos kerta jūsų bilas pusiau.
Naujos 2x4 **2c**
Plaster lentos 3/8 **2c**
storio **2c**
Sienoms lentos 4x6 **2c**
iki 4x10 **1 1/2c**
Naujos 1x6 lentos **1 1/2c**
Pirk skolon. Imk 3 metus išmokėti.
Albert Lumber & Supply Co.
3800 SO. WESTERN AVE.
Lafayette 2101

BURN THE BEST
COAL!
ONE YEAR TO PAY
IND. NUA or EGG \$6.00
4" CARBON \$8.00
Kroviniai—Plus Takas
50 sertifikatų kokybės kuro
VIRGINIA COAL CO.
Šaukti BOULEVARD 6612
35th & NORMAL
Šaukit dabar, klauskit p-lės Wask.

KAINUOJA
MAZIAU
PORA 1 1/2c
NUDAŽYTI
KURTENUS SU
Gypsy
ECRU CURTAIN DYE
10c
3uz25c
YRA VAISTŲ IR NOTIONS KRAUTUVĖS

Sophie Barcus
RYTINĖ RADIO VALANDA
— iš stoties —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:30 v. ryto iki 9:15 vakaro.
Garsiausi vėliausias šitas, muziką ir kitus įdomius pranešimus.

Kasdien skaitydami "NAUJIENAS" lietuvių įgyja naudingų žinių ir gerų pamokinių.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

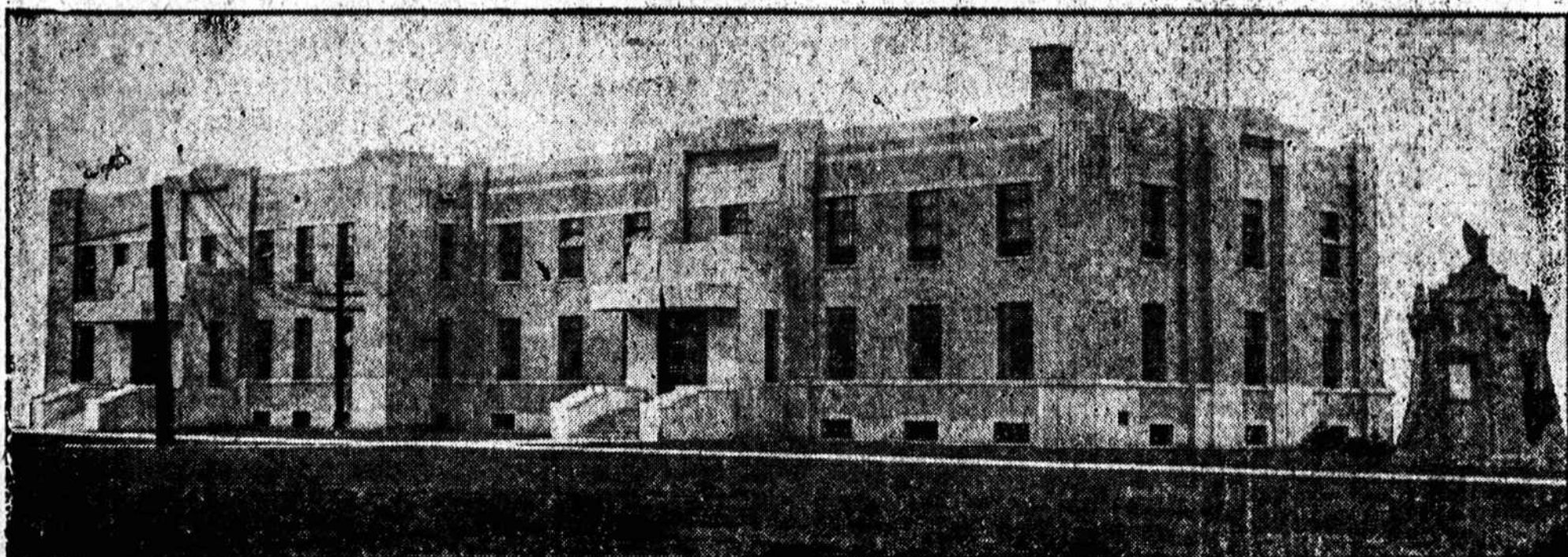
NAUJA MADŲ KNYGA

KAINA 10 CENTŲ
Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.
Vardas.....
Adresas.....
Miestas.....
Valstija.....

1869 CICERO PAŽANGOS ŽYGIUOTĖ 1939 SU DEMOKRATŲ VALDŽIA

CICERO TOWN HALL PAKVIETIMAS

Cicero miestelio Prezidentas ir Truistių Taryba kviečia jus, jūsų šeimas ir draugus į "Open House" mūsų naujojo rotušės, ties 25 gat. ir 50 avenue. To mūsų "Atviro namo" valandos yra skiriamos nuo 1 iki 5 v. p. ir 7 iki 9 v. v. antradienį iki penktadienio, lapkričio 14 iki 17, 1939 metų.

Per daug metų mūsų miestelio administracijos darbas trugdėsi dėl vėtos ir parankumų stokos. Bet, už tai dabar naujo rotušės, piliečiai susilaukė smagų ir patogų visais atžvilgiais moderną namą.

Tad, nujausdami jus, jūsų šeimų ir draugų norą prisidėti prie bendro džiaugsmo, kviečiame priimti pakvietimą į naujosios rotušės priėmimo ir atžūrijimo progą, kas taip teikia garbės mūsų bendromenei.

Sirdingai jus,

GEORGE STEDRONSKY,
Prezidentas.

HENRY R. SCHWARTZEL
Assessor

CICERO NAUJOJI IR SENOJI ROTUŠĖ.

Naujoji miestelio rotušė tai Cicero augimo ir progreso simbolis, pastatytas ant modernos ir ištermės statybos pagrindo. Naujoji rotušė yra keturius kartus didesnė, patalpina po vienu stogu visus administracijos skyrius, kas leis administracijai sutalpinti nemažiau kaip \$5,000 metams.

Galiau, senieji piliečių vargai ir nepatogumai nugalėti. Miesto valdžia vėnoje vietoje. Tačiau, nors ir taip buvo jaučiamas tasai nepatogumas, ir naujo namo statymo reikalas, bet sumanymų realizuoti nebuvo galima kol į pagelbą neatėjo federalė valdžia. Bet, dabar, tikslas atsiektas ir miestelio piliečių belieka bendrai džiaugtis mūsų bendromenės dyvasios, pasididžiavimo ir progreso simboliu.

Vienok, tai dar neviskas, kas pasisekė demokratų partijos šulams atsiekti. Jų pastangomis šiandien baigiamas pastatyti didžiulis tiltas prie 52 gat. jį nuopelnas ir 52 gatvės praplatinimas, jie deda vis naujų ir naujų pastangų, kad Ciceros gyventojų pageidavimai būtų įvykdyti.

JERRY J. VITERIA,
Collector

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Nau-
jienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas CANal 8500.

Užsakymo kaina:	
Chicagoje — pašto:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėjus:	
Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoje, pašto (Atpaiginta):	
Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvoje ir kitur užsieniuose:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pilnais reikiama siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Mykolas Sleževičius

Lindnų žinia vakar "Naujienuoms" (ir adv. F. J. Ba-
gočiui) pranešė buv. Lietuvos prezidentas, Dr. Kazys
Grinius: Lietuvos valstiečių liaudininkų vad. Mykolas
Sleževičius, mirė. Jisai ėjo dar tik 58 metus amžiaus.

Velionis buvo jaunesnysis lietuvių tautinio atgimi-
mo kartos veikėjas. Jisai gimė tik vienais metais anks-
čiau, negu pradėjo eiti "Aušra". Lietuvos politiniame ju-
dėjime jisai išliko apie pabaigą pasaulio karo, kai ėmė
organizuoti nepriklausomą Lietuvą.

Po 1905-6 m. revoliucijos, dešinysis senosios Demo-
kratų partijos sparnas, su Antanu Smetona priešakyje,
atsimetė nuo partijos ir susidėjo su "liberaliniais" kleri-
kalais, kun. J. Tumo rusies. Iš jų, laikui bėgant, susidarė
Tautininkų partija. O demokratų veteranai, Felicija Bor-
kevičienė, Dr. K. Grinius ir k., norėdami savo organiza-
ciją sustiprinti, stengėsi pritraukti naujų jėgų iš jaunuo-
menės. Vienas tų jaunų veikėjų buvo Mykolas Sleževi-
čius.

Jo gabumai, kaip kalbėtojo ir organizatoriaus, ne-
truko pasireikšti. Pasaulio karo metu jį matome jau De-
mokratų partijos ir Valstiečių sąjungos vadovybėje. Šios
dvi organizacijos susilėjo į Valstiečių Socialistų Liaudi-
ninkų Partiją, kuri po Rusijos 1917 metų revoliucijos įta-
ka buvo priėmusi gana radikalią ir net socialistinę pro-
gramą.

Karui pasibaigus, Lietuva nusikratė vokiškų, oku-
pantų, ir susiorganizavo pirmas Voldemaro kabinetas.
Šiam pakrikus, vyriausybės priešakyje atsistojo Mykolas
Sleževičius. Jo vadovybėje pradėjo kurtis Lietuvos armi-
ja iš savanorių.

Mykolas Sleževičius vėl buvo ministeris pirmininkas
1926 m., kai rinkimus į Seimą laimėjo valstiečiai liaudi-
ninkai ir socialdemokratai. Tą vyriausybę, kaip žinomą,
nuvertė fašistuojantieji armijos karininkai, kuriems sme-
genis parupino tautininkų vadai, o masinę paramą krikš-
čionys demokratai. Perversmo metu velionis sirgo.

Budamas premjeru, Mykolas Sleževičius ėjo kartu ir
užsienio reikalų ministerio pareigas. Užsienio politikoje
jo žymiausias darbas buvo pasirašymas nepuolimo sutar-
ties su sovietų Rusija, kuria buvo sustiprinti draugingi
Lietuvos santykiai su didžiąja rytų Europos imperija ir
buvo patvirtinta Lietuvos teisė į Vilnių ir Vilniaus kraš-
tą, kurį tuomet jau valdė Lenkija.

Mykolas Sleževičius dar prieš miršiant susilaukė Vil-
niaus prijungimo prie Lietuvos, bet, deja, tuo pačiu laiku
jam teko matyti netikėtą Vilniaus krašto suskaldymą.
Atiduodama Seinus, Punkską, Suvalkus ir Vyžainį vokie-
čiams ir iš 32,000 ketvirtainių mylių ploto Vilniaus kraš-
te gražindama Lietuvai tikrai apie 4,000 ketvirtainių my-
lių, sovietų valdžia, aišku, sulaužė savo sutartį, pasirašy-
tą su Mykolu Sleževičium, — kas jam, be abejonės, reiškė
skaudų nusivylimą paskutinėse jo gyvenimo dienose.

Labai gaila, kad šiais sunkiais Lietuvai laikais jos
liaudis neteko vieno gabiausiųjų savo darbuotojų ir vadų.

Velionis buvo nuoširdus draugas ir "Naujienu". Kar-
tu su Dr. Kaziu Griniu, Felicija Bortkevičiene ir ki-
tais žymiais val. liaudininkų žmonėmis, jisai pereitą pa-
vasarį sveikino "Naujienu" su jų 25 metų sukaktuvėmis.
"Naujienu" reikią gilia užuojautą velionio našlei,
jo draugams ir bendradarbiams!

Karo lokalizavimas

Dabartinis karas, matyt, neišsivystys į tikrą pasauli-
o karą. Jisai, tiesa, nėra vien tik Europos karas, nes
jame dalyvauja britų ir francūzų imperijos, kurių žemės
yra išsimėčiusios visuose kontinentuose. Bet už tai pačio-
je Europoje didelė dauguma valstybių į karą dar nėra
išsivėlusios. Ir atrodo, kad jos pasiliks neutralios iki galo.

Karas tapo lokalizuotas.

Reikia pastebėti, kad karą lokalizuoti labiausia no-
rėjo Hitleris. Jo visas planas buvo toks: "apsidirbti" su
Lenkija taip greitai, kad kitos valstybės nespėtų įsikišti,
o paskui paskelbti, kad jau dabar "taika" ir daugiausia
muštis nebėra prasmės.

Tačiau karo lokalizavimas išėjo ne toks, kokio gei-
dė Hitleris. Jisai nestengė sulaukyti anglų ir francūzų
nuo įsikišimo. Dabar jisai jau norėtų, kad jam ateitų

pagalbą Italija ir Rusija, o jos neina. Jisai norėtų sukel-
ti prieš anglus ir francūzus Balkanų kraštus, o jie nesi-
duoda. Šiosios Balkanų valstybės tik-ką nutarė sudaryti
neutralų bloką, kuris priešinsis vokiečių ir rusų pastan-
goms į tą sritį įsiskverbti. Hitleriui nepasisekė ir sulai-
kyti Ameriką nuo ginklų pardavinėjimo sąjungininkams.

Dar yra pavojus, kad Hitleris gali iš desperacijos
pulti Holandiją ir Belgiją arba Švencariją. Bet ir čia ji-
sai kažin ar beturės drąsos rizikuoti, sukeliant prieš save
pasaulio opiniją.

Karo lokalizavimas darosi vis labiau ir labiau pana-
sus į tai, kad Vokietija yra izoliuota ir apsiušta iš visų
pusių. Kaip ilgai ji galės šitokioje padėtyje laikytis?

APŽVALGA

RUSAI ESTIJOJE JAU STATO REIKALA- VIMUS

Vos spėjo sovietų armijos da-
lys atvykti į Estiją, kai Estijos
rusai pradėjo statyti reikalavi-
mus valdžiai. Telegrama iš Tal-
lino (Estijos sostinės, buv. Re-
velio) praneša, kad sovietų-Es-
tijos pakto rezultatai rusai sten-
giasi Estijoje įgyti daugiau teis-
ių, kaip tautinė grupė, ir pa-
reikalavo įsteigti atskirą val-
džios departamentą rusų reika-
lams ginti. Telegrama sako:

"Manoma, kad šitą suma-
nymą remia oficialiai sovietų
sluoksnių, kurie deda pastan-
gas sustiprinti sovietų itaką."

Taigi Maskva jau bando Esti-
ją surusinti ir susovietinti, —
nors sutartyje su estais ji žadė-
jo į Estijos vidaus reikalus ne-
sikišti.

AM. DARBO PARTIJA NEW YORKE RIN- KIMUOSE

New Yorque Am. Darbo Partija
šiuoju laiku komunistus, kurie
ir ją skverbėsi, prisidengdami
"demokratijos" skraiste. Ka-
dangi tas šlavimas prasidėjo tik-
tai rugsėjo spalio mėn. (po to,
kai Stalinas susibūlavo su
Hitleriu), tai partija negalėjo
kaip veikiant pasiroditi rinki-
mams, įvyksiems pereitą an-
tradienį.

Keršdami Am. Darbo Parti-
jai, komunistai stengėsi jai kiek
galėdami pakenkti. Jie agitavo,
kad žmonės balsuotų už demo-
kratus arba republikonus, bet
tik ne už A. D. Partijos Kandi-
datus. Dabar komunistai giria-
si, kad jiems tas sabotazo dar-
bas pasisekė. A. Bimba "Lais-
vėje" rašo, kad 1937 m. A. Dar-
bo Partijos kandidatai buvo su-
rinkę 199,822 balsų Brooklyne,
o dabar "besurinko 96,293 bal-
sus. Daugiau kaip šimtu tūk-
stančių mažiau!"

Bet kas, tuos šimtus tūkstan-
čių balsų gavo? Ar komunistai?
Ne. Nė vienas komunistų kan-
didatas nebuvo išrinktas. Rei-
kia, komunistų kova prieš Am.
Darbo Partiją atnešė naudą de-
mokratams ir republikonams.

Visų pirma, komunistai netu-
rėjo jokio reikalo listi į Darbo
Partiją, nes jie turi savo parti-
ją.

Tačiau ir komunistų pasigy-
rimai, kad jie daug pakenkė
Am. Darbo Partijai, neatitinka
tikrovės. New Yorque "New
Leader" rašo, kad Darbo Parti-
ja pereitą antradienį rinki-
muose surinko apie 250,000 bal-
sų, ir tikimasi, kad yra išrinkti
4 ar 6 jos atstovai į miesto ta-
rybą.

FAŠIZMAS SOVIETU SAJUNGOJE

Savaitraštyje "The New Re-
public", kuris per daugelį metų
laikėsi labai palankaus bolševiz-
mui krypnyje, lapkričio 8 d.
buvo įdėtas straipsnis: "Rusija,
kaip fašistinė valstybė". Straip-
nio autorius yra Vincent Shee-
an.

Nuo 1918 m. iki dabar ta-
rašytojas buvo didelis sovietų

nio "socializmo" garbintojas.
Jo raštai nuolatūs puošdavo ko-
munistų laikraščius ir žurnalus
puslapius. Jisai veikė visokiose
komunistų "fronto" organizaci-
jose, iki sovietų valdžia nesu-
sidėjo su naciiais.

Paminėtame savaitraštyje "The
New Republic" Vincent Sheean
prisipažįsta, kad jisai dabar pir-
mą kartą rašo kritiškai apie So-
vietų Sąjungą. Abejonių jisai
turėjus jau ir pirmiausia, bet dar
vis nenustojęs vilties, kad Ru-
sijos bolševikų "eksperimentas"

atvesis prie tikrojo komuniz-
mo: tikslas jo akys pateisinda-
vo biaurias priemones, kurias
vartojo sovietų valdžia. Bet
šiandien yra aišku, kad to kil-
naus tikslas, apie kurį bolševi-
kai visą laiką kalbėjo, pas juos
seniai nebėra. Maskvos diktatu-
ra eina ranka už rankos su fa-
šistine Berlyno diktatura.

Vincent Sheean lygina Stali-
no įsigalėjimą Rusijoje su
"Thermidoro" Didžiojoje Fran-
cūzijos revoliucijoje.

Thermidor ir Brumaire.

Pagal revoliucinį Francūzijos
kalendorių, "Thermidor" buvo
vardas vieno vasaros mėnesio.
Antruose jakobinčių diktatu-
ros metuose, Thermidoro 9 die-
n (t. y. 1794 m. liepos 27 d.)
Paryžiuje įvyko sukilimas prieš
Robespierro teroristinę val-
džią. Diktatorius Robespierro
buvo nuverstas ir valdžią pa-
mė į savo rankas Direktorija.

Penkiais metais vėliau įvyko
antras perversmas, kuris pada-
rė galą Francūzijos respublikai.
Generolas Napoleonas Bonapar-
tas pasiskelbė Pirmuoju Konsu-
lu, t. y. faktiniu diktatoriumu.
Tai atsitiko 1799 m. lapkričio
9 d., o pagal revoliucinį kalen-
dorių — 18-tą dieną "Brumai-
re'o". Todėl šis pakrypinimas lin-
kui bonapartistų diktatorius
yra žinomas istorijoje, kaip
"Brumaire'o 18-jis".

Vincent Sheean sako, kad ir
Rusijos revoliucija eina pana-
šiu keliu tik netaip sparčiai.
Bolševizmo įsigalėjimą, po 1917
m. spalio-lapkričio perversmo,
jisai lygina su Francūzijos ja-
kobinčių (kraštutinės revoliu-
cinės partijos) viešpatavimu.
Mirus Leninui, tarp Rusijos ja-
kobinčių, t. y. bolševikų, ėjo
kova dėl vadovybės. Šioje kovo-
je visus savo konkurentus nu-
galėjo Džugašvili-Stalinas. Nuo
1927 m. prasidėdą Stalino dik-
tatorės laikotarpis — kas atiti-
ka "Thermidoro" fazę Fran-
cūzijos revoliucijoje.

Stalinas diktatoriavo, bet val-
džioje dar turėjo balsą ir kiti
bolševizmo vadai. Tačiau Stali-
nas savo galią stiprino vis la-
biau ir labiau, o jo partneriai,
senieji bolševikai, savo įtakos
valdžioje laipsniškai neteko ir,
pagaliau, diktatorius juos visai
išnaikino. Kaip Napoleonas
Francūzijos Direktoriją, taip
Rusijos komunistų partijos cen-
tro komiteto "Politbiuro", galų
gale, visiškai nustumė Stalinas.
Patapęs absoliutišku valdovu,
Stalinas šių metų spalio mėne-
si (gal būt, teisingiau būtų pa-
sakyti, rugpjūčio mėn.) pasuko
į bonapartistų kontr-revoliuciją
— susidėjo su Vokietijos fašiz-

Mes mokame laukti

Lenkų ultimatumas. — Demonstracijos ir grumojimai. —
Vos spėjome atsipeikėti ir vėl susilaukėme skaudaus
smugio iš Vokietijos pusės. — Mes geidžiame tik vie-
no, butent, norime, kad mus paliktų ramybėje. — So-
vietų nepasąlyta ir jėga užkarta "globa". — Lietuvai
teko tą globą priimti, nes prieš vėją nepapusi. — Mes
laukiame, ką mums atneš rytojus, ir nerimaujame.

(Musų specialaus korespondento Lietuvoje)

Metai su viršum atgal, kovo
mėnesio pabaigoje, gavę Lenki-
jos valstybės ultimatumą, mes
Lietuvoje nekantriai laukėme,
net tris dienas laukėme, kuo ta
byla baigsis. Musų spauda tą i-
žulų lenkų reikalavimą tik ry-
tojaus dieną paskelbė, nors jau
jo turinį iš įvairių Europos ra-
dijo stočių anksčiau žinojome.
Apytikriai jau susivokėme, koks
reikalas yra.

Laukėme, nerimavome, spē-
liojome, kuo viskas baigsis. Ka-
ro galimumas tuomet buvo vi-
sai galimas. Ta mintis vis jau-
kesnė darėsi. Musų lukesčiai vis
augo, didėjo, bujojo. Rytojaus
diena pasidarė visai netikra.
Musų krašto likimas pasidarė
neaiškus.

Ar tik musų krašto likimas
tuomet buvo sprendžiamas? Ne!
Musų visos tautos ir musų kiek-
vieno paskirai!

O jei karas?
Mintis pyne neįtikėtina, visi
galimus pažaidus! Nervai įtem-
ti, visi nerimo apimti!

Ir visa tai dar dilynio Varšu-
voje, Vilniuje vykstančios lenkų
demonstracijos, kurios buvo per-
radijų transliuojamos. Tuomet
lenkų sukurstyta minia šaukte
šaukė:

— Marš, marš na Kowno!
Neapykanta, pyktis, kerštas
savame augo!

Pagaliau atslugo. Ultimatu-
mas priimtas. Iš jo turėjo sekti
atitinkamos išvados. Prarijome
tą kartą karnį. Giliai širdyje
atsirado neaiškus nuoseklus, ne-
rimo židyns. Gyvenimas vėl pa-
suko įprastą vagą. Visi musų
pergyvenimai įgavo neįtikėtiną at-
spalvį. Ir štai metai apsisuko,
ir vėl didis nerimas.

Po visą Lietuvą pasklido gan-
das, kad Vokietija pasiūvė iš
musų Klaipėdos kraštą atimti!
Vėl nauji lukesčiai, vėl didis
nerimas! Ir kartu tasai neapsa-
komas bejėgiškumas! Keletas
dešimčių kartų didesnė tauta
užgula visu savo svoriu mažutę
Lietuvą, lietuvių tautą.

Pasaulis tyli, pasaulis kurtus
musų pergyvenimams! Nėra iš-
kr laukti bet kokios pagalbos,
net užuojautos netenka tikėtis.
Palikiti vieni sau savo likimui.

Neramiai slenkia valandos, jos
lydimos karčių pergyvenimų dar
didesnių nusivylimų!

mu ir pradėjo vesti imperialis-
ting politiką.

Rusijoje ne taip, kaip Fran-
cūzijoje, tie pasiskikimai nuo
revoliucijos į reakciją įvyko ne
staigiais perversmais, bet pala-
gva, taip kad dauguma žmonių
ir nepastebėjo, kaip tos didelės
atmainos pasidarė. Stalinui ėmė
12 metų (nuo 1927 m. iki 1939
m.), iki jais patapo tokiu au-
tokratu, kaip Napoleonas. Vin-
cent Sheean sako: visi laukė ir
bijojo, kad Rusijoje gali įvykti
"Thermidoras". O tuo tarpu
šita fazė Rusijos revoliucijoje
ėjo seniai ir jau užsibaigė.

"Thermidoras jau praėjo.
Dabar yra Brumaire'as."

Tai šitaip rašo apie Rusijos
bolševizmą žmogus, kuris dau-
giau, kaip per 20 metų jį garbi-
no ir kuris "nematė" net kru-
viniausių Stalino diktatorės
šlykščių, tikėdamasis, kad iš
to "rusiškio eksperimento" išsi-
vystys pavyzdinga visuomenės
santvarka.

Nenuostabu, kad tą rašytoja
Amerikos komunistai dabar nie-
kina, kaip imanydami.

Nejauku, skaudu!
Vokietijos radijo stotys, kaip
imanydamos šmeižia musų tau-
tą. Melas melą lydi, neapykan-
ta gausiai sėjama.

Keršto jausmas auga.
Klaipėdos krašto netenkame.
Vartai per juras į platų pa-
saulį Vokietijoje atkutusios kry-
žiuočių dvosios užtrenkti! Už-
verčiamas Lietuvos istorijos la-
pas. Tasai lapas ašaromis ir
krauju apšlakstytas, suvilgintas.

Skaudu, šėlusiai skaudu!
Rauda širdis, skausmai kru-
tinę varsto!

Pagaliau apsirpantame. Vėl
visi kimbame į darbą vienos,
tik vienos minties lydimi — ne-
pasiduoti! Kas liko apsaugoti!
Einame savanoriais, darbo sa-
vanoriais likusią mažutę pa-
jurio juostą stiprinti.

Stiprinti ne tam, kad kam
nors iš čia karu grumoti, bet
kad tik savo darbo vaisius ap-
saugoti, kad ateityje ramiai gy-
venti. Kaip kurmiai knisamės,
pilame žemę, ruošiamės businą
uostą ir į jį geležinkelį.

Darbas verda, darbas dar ir
šiandien, nenutrūksta! Vėl gim-
ta naujos viltys, nauji lukesčiai!
Išliksime gyvi, savo krašto lais-
vę patikrinsime! Mes norime
gyventi, mes norime su pasau-
liu savarankiai bendradarbiauti,
mes trokstame save žmonijai pa-
reikšti

Ir mes, musų tauta nori, sie-
kia pasauliui gyvais pasirodyti,
netapti kitų tautų virškinimo
medžiaga. Mes norime dirbti,
kurti, žmonijos kultūros vaini-
ką savais žiedais įturtinti!

Mes norime toje teritorijoje,
kurioje amžiais lietuviai gyve-
na, būti šeiminiškai ir patys
spręsti savo likimą!

Tai yra musų teisė, tai yra
musų išmintis, tai yra musų vi-
sų kilniausi, aukščiausi troški-
mai!
Mes niekam kerštu negrumo-
jame, mes visus paliekame ra-
mybėje ir leiskite mums čia ta-
me pajurio kempelyje, tame
mažutuliukame žemės gabalėly-
je laisvai gyventi! Mes niekam
skersai kelių nestovime ir esa-
me pasiryžę su vakarykščiais
priešais ne tik taikoje gyventi,
bet visais sąlais bendradarbiau-
ti.

Ir štai ištiko karas!
Kas gali būti baisnesnio?

Mes-skubame visam pasauliui
pareikšti, kad pasilikame visai
neutralūs, į kitų valstybių gin-
čus nesivelsime, jokių sąskaitų
netiekame ir nieko nenorime,
tik vieno vienintelio trokštame
— palikti mus ramybėje!

Karo audra slenkia musų pa-
sieniais. Saugojamės, stebime,
žiurime, kad nė viena kariau-
jančių šalių prie musų prikišti
negalėtų! Stropiai tai sekame.

Musų vyrai, skaisčiausias jau-
nimas, musų gyvenimo ateities
žiedas, musų visos tautos vil-
ties, šieina pasienio saugoti, kad
tik karo veiksmams nepažeistų
musų žemės.

Kas nuo karo baisenybių bė-
ga, — visi, visi musų žemėje
randa tinkamą globą ir prie-
glaudą. Net vakarykščius musų
didžiausius priešus mes visi be
jokios apykantos priimame ir
jiems pastogę suteikiame.

Musų priešai štai patyrė, mu-
sų širdingumą pamatė iš didelio
susijaudinimo kartais karčių a-
šarą išleja!

Ir iš jų krutinės neretai skam-
ba visai nuoširdūs žodžiai:

— Lai gyvuoja Lietuva, lai gy-
vuoja lietuvių tauta!
— Mes jus neužmiršime!
Mes ramiai, nors ir giliai su-
sijaudinę jįms atsakome:
— Palikite mus ramybėje, jo-
kios paslaugos avansu žadėtos
mes nenorime ir jokios globos
nepagėdijame. Palikite mus
ramybėje! Savas žaidas mes/
patys sutvarkysime! Taip, mes
norime išlikti visai neutralūs!
(Bus daugiau)

Iš Lietuvos

Vilniečių ir pabėgė- lių reikalų

KAUNAS, lapkričio 9 d. —
Lietuvoje sudarytos kelios vil-
niečių ir pabėgėlių reikalių
organizacijos, kurių centrai yra
Kaune. Vilniečiams remti su-
darytas Vyriausias Vilniaus
Kraštui Remti Komitetas; pabė-
gėliai bei internautais rupina-
si Raudonasis Kryžius, kuris
turi žydams specialų komitetą.
Aukos geriausiai siųsti per
Chase National Bank ir Irving
Trust Company.

Vilniaus miestas ir kraštas
atgauti labai nualinti, todėl ten-
ka dalintis kukliais Lietuvos
ištekiais. Ypatinai sunki naš-
ta pabėgėliams, kurių maitinimas
pavojingai sumažins Lietuvos
eksportą, todėl amerikiečių au-
kos labai laukiamos.

NEW YORKAS, lapkričio 8
d. — Lenkijos Žydų Federacija
per Generalinį Konsulatą iš-
siuntė kabelių Kaune sudary-
tam Komitetui raštine išlaiky-
ti ir kabeliams tukstantį dole-
rių. Aukos pagalbai eis atski-
rai.

Vilniečių šelpimo organai

Lietuvoje susidarė bei įsipa-
reiškojo du pagrindiniai orga-
nai vilniečiams ir pabėgėliams
šelpiti. Jie abu turi centrus Kaune.
Vyriausias Vilniaus Kraštui
Remti Komitetas išimtinai ru-
pinasi vilniečiais, o Raudonasis
Kryžius — pabėgėliais ir inter-
nuotais. Abu organai deda vi-
sas pastangas nelaimingiems
broliai bei lietuviškai padėti.

Vilniaus miestas ir kraštas
atgauti nualinti; gyventojai su-
vargę ir stiprios paramos reika-
lingi, tad tenka visai tautai su
vilniečiais dalintis savo ku-
kliais ištekiais. Lietuvai ypatin-
gi yra sunki našta — pabėgė-
liai ir internautai, jų maitini-
mas ir užlaikymas mažina eks-
portą ir tuo sunkina ekonomi-
nų buklę.

Visos tautos parama vilnie-
čiams ir Lietuvai labai laukia-
ma. Dabar laikas ir reikalas
broliską ranką ištiesti. — E.

Vilniaus bonai ir mes

Lietuvos Ministerių Taryba
atsižvelgdama į Vilniaus padė-
tį ir norėdama Vilnių greitai
atstatyti bei Vilniją geležinke-
liais ir plentais su visa šalimi
sujungti nutarė užtraukti 50
milijonų litų paskolą. Šita pas-
kola bus sukurta bonų keliu.
Paskola vadinsis — Vilniaus
Paskola, o bonai — Vilniaus
bonai.

Vilniaus paskola labai reikš-
minga ir patringa. Ji bus
lyg ir pirmą dovana senajai so-
stinei Vilniui ir vilniečiams.
Jos išpirkime raginama daly-
vauti kiekviena lietuvių įstaiga,
kiekvienas lietuvis, nes tai pa-
trijotina ir praktiška. Bonai
yra 25, 50, 100, 500 ir 1,000 li-
tų, pradedant maždaug 5 dol. ir
baigiant 170 dol. Nušimtis už
bonus bus mokamas 4½. Bo-
nus galima pirkti Lietuvos
Banke. Informacijų apie bonus
ir pinigų siuntimą Vilniui ga-
lima gauti Lietuvos Konsula-
tuose.

LIETUVOS KONSULATO NEW YORKE AUKŲ PAKVITAVIMAS Nr. 18

VILNIAUS REIKALAMS: versiteto Lietuviškam Kambariui — \$3.00; Clevelando Lietuviškam Darželiui — \$2.00 — \$5.00.

Lithuanian-American Import and Export Corporation, New York (per K. Vilniškį) \$25.00

Alfonso Stankevičius, Bronx, New York \$10.00

Amerikos Lietuvių Tautininkų klubas, Brooklyn, New York, spalio 9 d. minėjimo surinkta (per p. Andriuskevičių) \$15.00

Federation of Lithuanian Jews of America, New York \$200.00.

KLAIPĖDOS TREMTINIAMS:

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 142 kuopa, Pittsburgh, Pa. (per Elizabeth Kwedar) \$2.00.

S.L.A. 17 kuopa, Montello, Mass. (per Justina Micevičienę) \$5.00.

Bridgeport 6-ųjų pašalpinis Drangijų bendro išvažiavimo, įvykusio rugpjūčio mėn. 20 d., pelnas skir. per S. Tamošiūną \$61.00

APSIGYNYMO REIKALAMS: Stasys (Čiapas, Waterbury, Conn. (per J. Tareilą) \$25.00

M. ir J. Krunklių pagerbtuvėse, Brooklyn, N. Y., surinkta (per Joną Valaitį) \$15.00 (Aukų po \$1.00 šie asmenys: J. Valaitis, J. Krunklys, M. Krunklienė, Elzb. Milėnienė, J. Garšva, p. Monkus, E. Monkuvienė, P. Daulydėnas, M. Kazlauskas, W. Baltrymas, p. Smetona, ponai Kellert, T. Augustas, p. Bieliauskienė, p. Balkirienė, smulkiais — \$0.30).

S. L. Zepėnas, Lawrence, Massachusetts \$15.00

J. M. Tumavičienė, Jamaica Plain, Mass. \$10.00

IVAIRIEMS REIKALAMS:

S. L. Zepėnas, Lawrence, Mass. — Priskelimo Bažnyčiai, Kaune \$10.00; Šventosios Uosto statybai \$10.00 — \$20.00

J. M. Tumavičienė, Jamaica Plain, Mass. — Pittsburgho Uni-

versiteto Lietuviškam Kambariui — \$3.00; Clevelando Lietuviškam Darželiui — \$2.00 — \$5.00.

VISO \$539.01

Atitaisymas: Aukų pakvitavime Nr. 17, paskelbta, kad Rochester, N. Y., lietuviškos organizacijos aukų Klaipėdos tremtiniams \$106.32. Aukotojams prašant; šiuo skelbiamu, kad ši auka yra skiriama Lietuvos Raudonajam Kryžiui.

1939/X/28 d.

Aukos Vilniečiams Šelpti

Atgavus Lietuvos sostinę Vilnių, tauta gausiai aukoja vilniečiams: Iš Chicagočių Konsulate gautos sekamos aukos:

Chicago, Ill. p. Julė Andriulienė iš savo kaimynų ir draugų surinko \$21.00. Šią sumą sudėjo: po \$5.00: J. Andriulienė ir Leonas Račkauskas; A. Bradchulis \$1.00.

Sandaros klube aukų: po \$1.00: Pr. Seimonavičius, K. Rugis, Dr. A. Zimontas, J. J. Hertmanavičius, J. Vitkus, G. A. Šukis, Pr. Bastis, M. Vaidyla; smulkios aukos \$2.00.

p. Marija Zolpienė surinko ir Konsulatui pristatė \$11.50. Šią sumą sudėjo: po \$2.00: D. Zolpytė, A. Zolpis, S. Zolpis, M. Zolpienė, M. Šilius; K. Vilkevičia \$1.00; M. Zydelis 50c.

Ona Zdanavičiūtė \$5.00. Lietuvai Gelbėti Komitetas surinko ir per išd. J. P. Rakštį pristatė \$50.00. Lietuvos Vyčių Chicago apskrityje, per sekr. C. Kvietkiutę \$25.00

Viso \$112.50

Visiems aukojusiems ir aukas surinkusiems tariamas nuširdus-vilniečių ačiū.

Lietuvos Konsulatas, 100 East Bellevue Place, Chicago, Illinois.

Paieškojimas Nr. 107

Lietuvos Konsulatas Chicagoje paieško sekamus asmenis:

GLOBIS, Pranas, kurį laiką gyvenęs 133 West 15th Street, Chicagoje.

KNUKŠTATTE, Paulina, gyvenusi Chicagoje. Paėjo iš Nugarės km., Telsių apskr. Pavardė po vyro nežinoma.

LEVICKAS, Vladas, Amerikon atvykęs apie 1910 metais. Iki 1926 metų gyvenęs Chicagoje.

NOREIKAL, Kazys ir Jokubas, kilę iš Kvedarnos apylinkės. Jiems priklausė brolio Litudviko palikimų dalis.

VEZELIS, Andrius, pirmiau gyvenęs Lowell ir Worcester, Mass.

Ieškantieji arba apie juos žinantieji prašomi skubiai atsiliepti.

Lietuvos Konsulatas, 100 East Bellevue Place, Chicago, Illinois.

Netrukus Išleis 1940 Autom. Laisnius

Valstijos automobilių departamentas skelbia, kad gruodžio 1 d., arba dieną kitą vėliau, pradedant pardavinėti 1940 metų automobilių laisnius. Kainos tos pačios kaip ir šiais metais. "Draiverių laisnių" šiemet nereikia atpažinti. Jie yra geri trijų metų terminui.

Remkite tuos Bizerius, kurie Garbinasi "NAUJIENOSE"

Diena Iš Dienos

T. ir St. Petrošių 10 Metinės Vestuvės

MARQUETTE PARK. — Ties 1634 W. 69th St., gyvena ir turi būtiną Tedys ir Stasė Petrošių. Lapkr. 5 d. jie minėjo savo laimingo 10 metų žybinio gyvenimo sukaktį.

Giminių, draugų ir svečių prisirinko pilna Vingeliausko svetainė.

Visi baliavojo, šoko, sveikino jubilijantus, ir taip linksmoj nuotaikoj leido laiką.

Daugiausia buvo Marquette-parkiečių, tarp kurių matėsi L. D. C. 15 wardo prezidentas F. J. Dowiat, Jonas ir Domielė Petruliai, Rapolas Petruševič (Miko Petroševič tėvas), Emilija Petrošienė, Jonas Geidra ir jo žmona, p-nė Zelnienė ir jos duklė Genevaitė, Jonas Pilipauskas ir t.t.

Laike vakarienės gražia kalba pasveikino jubilijantus p-lė G. Zelnis. P-a D. Petrulienė tą vakarą išpardavė apie 30 tikietų busiančiam 15 wardo L. D. C. baliui, kuris įvyks lapkr. 19 d., Marquette Hall, 6908 S. Western Ave.

Nuo savęs linkių p-nams Petrošiams geros sveikatos. J. L. Grušas.

Išsiėmė Leidimus Vedyboms (Chicago)

Adolf Adamek, 61, su Anna Aleksa, 55
Stanley Bauza, 38, su Florence Purvis, 24
Andrew Dranginis, 39, su Sophie Pacenowski, 37
Anthony Powell, 32, su Vincette Raila, 22
John Just, 23, su Helen Sobucki, 18
Jesse Valadez, 21, su Frances Misavage, 23
Andrew Norbut, 21, su Helen Kancauski, 20

TARP MUSŲ BIZNIERIŲ

Petras Zemlis bizny

Petras ir Mary Zemliai įėjo į taverno biznį, 3965 Archer Ave. Kadangi p-nai Zemliai yra malonaus ir draugiško. Budo žmonės ir turi plačią pažintį, numatoma, kad jie turės geras pasekmes. Reikia žymėti, kad Zemliai yra "Naujienu" skaitytojai. Pirmiausia "Naujienu" pirkdavo ant kampo; bet dabar gaus jas kasdieną per pašta, nes tapo mano vajuos šerinku. Ačiū!

Petras Zemlis per ilgus metus dirbo Palmer House, dabar dirbs pats sau. Jis yra žemaičių sunus nuo Varnių. Steponas Narkis.

Turtas vlrš - - - \$3,500,000.00
Atsargos kapitalas - \$250,000.00

Dabar Mokame 3 1/2% Už Padėtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

LOAN ASSOCIATION of Chicago

JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

4192 ARCHER AVENUE

SAVINGS FEDERALLY INSURED

SENIAUSIAS AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS

VIENYBĖ

Svarbų pasaulio įvykiai dabar kasdien įvyksta. Dienraštįje suteikiama žinios iš viso pasaulio IR LIETUVOS.

VIENYBĖ plačiai aprašo apie Amerikos lietuvių veiklą, kelia aikštėn ir gina lietuvių reikalus, platina mokslą ir kultūrą, kovoja su lietuvių nutantimu.

Sykį savaitėje leidžia jaunimui anglų kalba puslapi ir Amerikos lietuvių moterų reikalams "Motery Pasauli".

Kaina metams \$5.00. Lietuvoje ir Brooklyne \$7. Laivakorėjų agentūra ir patarnavimų biuras. Pinigų persiuntimas į Lietuvą ir kitur.

LITHUANIAN PRESS CORP.
193 Grand Street Brooklyn, N. Y.

28 Metų Sukakties Išpardavimas

10 Tukstančių Dolerių Dovanų Išdalinama Pirkėjams, Sutaupoma Vienas Trečdalis Kainos Ant Geros Rušies Rakandų, Karpetų, Pečių, Radijų, Miegamojo ir Valgomojo Kambario Setų. LENGVI IŠMOKEJIMAI.

Studio Couch drutai ir gerai padarytos, įvairių spalvų, po

\$19.50
ir aukščiau

Gražus angliniai ir aliejiniai pečiai, verti \$55.00, po

\$39.00

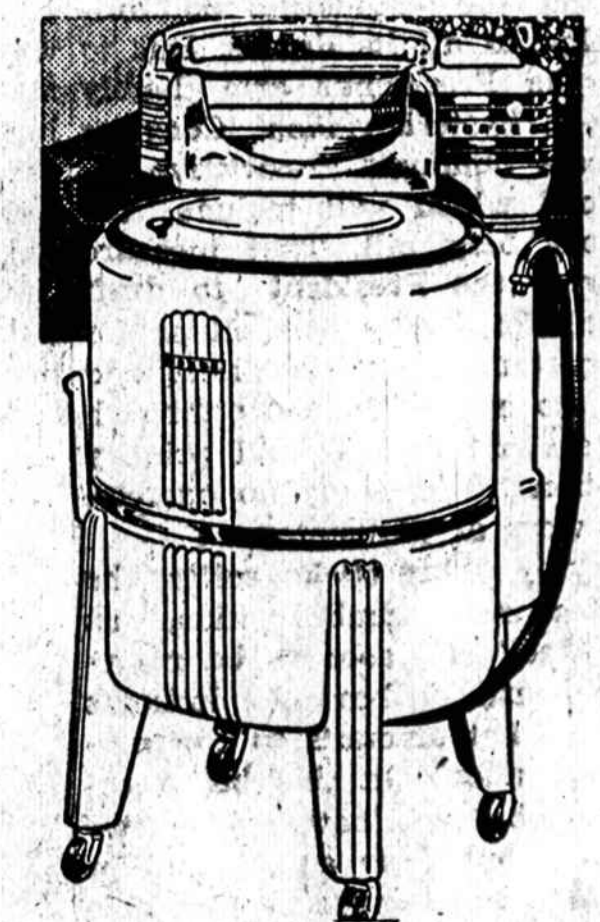
2 šmotų Parlor Setai, padaryti paroduoti po \$95.00, po

\$59.00

Mažutės Radijos 1940 Metų Turi Idėją Aerial Viduje

\$9.95

1940 m. Naujos Skalbiamos Mašinos — Thor, Norge, Maytag, kainos sumažintos iki

\$59.50

JOS. F. BUDRIK Furniture House

3409 SO. HALSTED STREET

TEL. YARDS 3088

ATSILANKIUSIEMS I KRAUTUVĖ DOVANA — TERMOMETRAS
PATOGUMUI PIRKEJŲ, GYVENANČIŲ KITUOSE MIESTUOSE KRAUTUVĖ BUVA APDARA IR NEDELIONIS
IKI 4 VAL. PO RIETŲ

BUDRIKO RADIO VALANDA — Oru Teatras nedėlios vakarais nuo 5:30 iki 6:30 P. M. iš Stoties WCFL-970 k.

EGG \$6.00
BUT \$6.00
BIG LUMP \$6.00
MINE RUN \$5.75
SCREENINGS \$5.00
PIRKIT DABAR! — SAUKITE
DIENA IR NAKTĮ. Pristatymas
Mieste ir Priemiesčiuose.
Tel. ARDMORE 6975

Ofiso telefonas YARDS 0706
Rez. tel. LAFAYETTE 4557

COLUMBIA ROOFING CO., NOT INC.
Zvirinis dengimas ir ant gontų parengtas dengimas Smala ir Pikiu Dengimo Dyleriai, Felt Cutters ir Blėkų specialistai.
3319 S. Morgan St. CHICAGO, ILL.

ATYDA SKILVIU LIGONIAI!
Išgydome per du per keturius mėnesius skilvio, duodenali ulseri, rugščių, gasų, tulžies ligas. Nė be king sodo "Mucin" ne indėksnių vartojame.

DR. WALSH
ULSERIO SPECIALISTAS
1602 W. Garfield Blvd.
Tel. PROSPECT 7474
ATDARA: 10 v. ryto iki 9 v. vak.

Victor Bagdonas
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom fornicius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis ir visas miesto dalis.
3406 So. Halsted St.
Saukit Tel. YARDS 3408

FOTOGRAFAS
CONRAD FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniskomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

LIETUVOS NEPRIKLIAUSOMYBĖS
20 Metų Sukakties Minėjimo Ženklius
GALI GAUTI
NAUJIENOSE
KAINA 25 CENTAI
Pelnas eina
LIETUVOS AERŲ KLIUBO NAUDAL

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos

INSURANCE (APDRAUDA)
• FILNA APDRAUDA AUTOMOBILIAMS.
• APDRAUDA NAMŲ NUO UGNIES.
• APDRAUDA RAKANDŲ.
• APDRAUDA NUO VAGIŲ.
• APDRAUDA LANGŲ.
• TAVERNŲ ir namų svirtinių, kurie randasi turtu nuo Publia Liabilite.
NAUJIENU
Rastinėj per
A. RYKKEVICIŲ
1739 S. Halsted St.
Rastinėj atdara kas vakaras iki 9 val. Sekmadieniais — nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

LIETUVIŠKOS Kalėdų KORTELES SU KONVERTAIS po 10c KIEKVIENA.

Ziemos vaizdeliai, gėlių buketai su lietuviškom eilėm ir pasveikinimais. Korteles TINKA privatiems asmenim ir biznieriams.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

Taisykite Savo Namus Pakol Viskas Atpige

Jeigu neturi pinigų, kreipkis į Naujienų spauską — gausi paskolą ant ilgų metų.

1739 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

"AMERICAN FIRST -- LITHUANIAN ALWAYS"

ENGLISH SECTION

PUBLISHED EVERY MONDAY

MONDAY, NOVEMBER 13, 1939

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

NAUJENOS ENGLISH SECTION STAFF

F. H. Sadauskas

A. S. Vaivada

THE WAR

By GEOFFREY PARSONS

Chief editorial writer of the New York Herald-Tribune and author of several books on European events

(Continued)

Two Unknown Quantities

These two endings of the war, both based on an early peace, and predictable at least in the general outlines of their consequences, may stand for the worst and the best that the future can hold. The third possibility, built on the theory of a long and exhausting war, probably lies somewhere between. They both stand at so remote a date that any attempt at definition is futile. What will Russia, the opportunist, do if decisive victory looms for either side? What will the country do if its vital interests are threatened? With allowance for these important unknowns, are there any general principles that can be foreseen?

One basic difference stares us in the face — the appalling losses of such a prolonged struggle. The items scarcely need recounting. We can all bear witness to them. A killed and maimed generation. A lost generation to follow. A bitterness of hatred for fellow human beings that cannot fail to poison the air for years to come. Economic destruction upon a scale to wreck not only homes and hearts, but fiscal systems and governments at well.

These damages that a long war must inevitably inflict would not be confined to the belligerents, in my reading of the past. There can be no isolation of the spirit in our modern world. However completely this country might succeed in avoiding participation in actual warfare, it could not possibly escape suffering from post-war cataclysm. What bloody revolutions, what new dictatorships, might follow peace at the end of a long war, no one can predict. The one certainty is that Europe would once again be shaken to its foundations and that the repercussions would be left around the world.

There are, however, two grounds for hope. The first is the possibility, almost a certainty, that the blunders of Versailles would not be repeated. That peace, we now know, combined idealism and stupidity with a sweatshop demand for cash in a formula that simply could not be made to work. The idealism might be replaced by realism after a new Allied victory. At least, reparations through vast money payments would be eliminated. The peace would probably be a military peace in the sense that this time the soldiers would be heeded in respect to the necessity of defensible frontiers. But as compensation I should hope to see a new interest in the world as an economic unity.

That is my second ground for hope. It is based on the conviction that democracy, so far from being weaker today as a result of the war, is stronger than ever. Not that it has done so conspicuously well. But look at its competitors! How many Fascists are there left in America today? How many Communists? As the phase goes in England the "isms" have now become the "wasms". Fellow traveling on the world's roller-coasters is no longer the frolic that it used to be. The Model T of democracy has turned out to be a very practical conveyance after all.

There seems to me an excellent chance, therefore, that if the democracies finally prevail, they will preserve to the end, and into the peace, certain fundamentals of their faith. The democratic way of living is based on giving everyone a chance. Applied to world politics it necessarily includes the right of nations to raw materials and to markets. It includes not less respect for law and the keeping of promises without which equality of opportunity cannot possibly exist. The very existence of the present war records the appalling slowness with which nations — like individuals — learn through experience. But the democratic conception of a world based on faith in man, his will to

live and let live, his fidelity, his generosity, has yet to be overborne, is still the strongest political force in the world. May it bring to the democracies, first, the courage to win the war, and, second, by wisdom and generosity to win the peace.

THE WORLD AT A GLANCE

by Dr. E. G. Peters

Hobson's Choice for Labor

Hobson's choice faces organized labor in America, that is, the choice between self-embalming for the period of the coming war, or forcible extinction at the hands of a war-time government. Such will be the effect of the Draconian Mobilization Day plans which Assistant Secretary of War Louis Johnson has just submitted to William Green and John L. Lewis as the government's mobilization program, when and if war comes.

While on the intellectual front, truth is war's first casualty, on the labor front collective bargaining will be first tossed into the red maw of Mars. For the War Department has no intention, in war time, of being bothered by collective bargaining. Then the most organized labor can expect to do is to go into hibernation during the winter of war, and optimistically hope to come out in the spring of peace not too much thinned and weakened.

Even before war is declared, the President will suspend the Walsh-Healy act, which required maintaining specific labor standards in the manufacture of things bought by Uncle Sam. And Paul V. McNutt will so use the Employment Service, then become a key agency, to see that skilled labor is furnished for the war industries, regardless of union regulations.

Upon the declaration of war, the President will use his war "emergency powers". Those powers, undefined by the courts, and undefinable by Attorney General Murphy, are broad enough to put into full operation the industrial-mobilization plan in all its details. But to make the President's arm doubly strong, a hysteria-ridden Congress will pass omnibus "restrictive legislation" which will include the notorious May bill. That measure empowers the President to draft civilians for labor as well as for military duties, to fix prices and wages, to control industry through a system of licensing and priority regulations — in short, to exercise the powers of a dictator.

Carrying a big stick softly, the War Resources Administration, just "disbanded" and soon to be revived, will end strikes and lockouts through what amounts to compulsory arbitration. On this board organized labor will have one or two members, but their advice will be heeded about as much as that of a refrigerator salesman among Eskimos. The right to strike will then be a cherished memory of the Golden Age before the war.

If William Green and John L. Lewis have accepted Hobson's choice for labor, what else could they do? For today the maw of Mars is bigger, bloodier, and more insatiable than ever before in the history of mankind. Besides unquenchable labor, that mammoth maw threatens to swallow up humanity.

Keistutis Club Organizes Chorus

Keistučio Pašalpos Klubas special meeting for organizing a chorus will be held Thursday, November 16th, 7:30 P. M. Hollywood Hall, 2417 West 43rd St. Any members interested in singing please attend.

—Committee.

Three "flowers" of Chicago's Womanhood hold court among some of the prize "mums" that are exhibited at the Chicago Park District's 27th annual Chrysanthemum Show. This world-famous collection is on display at Garfield and Lincoln Park Conservatories. It will continue through December 3. 400,000 buds and blossoms in every color and shade but blue and every known method of culture will be shown. Both Conservatories are open, free to the public, from 8:00 a. m. till 10:00 p. m. daily and Sundays.

This business of governing a city

By JASPER McLEVY

Socialist Mayor of Bridgeport, Conn.

(Continued)

Business Open to Public

Public business was simplified, coordinated, and kept constantly open to complete public scrutiny. Starchamber sessions of municipal boards with all their attendant evils were eliminated; the public and the press are welcome wherever public business is transacted. The strictest economies are constantly enforced. Each month the Mayor has on his desk the annual budget of every city department, with appropriations and previous expenditures broken down on a monthly basis. Every department is made to live within its budget. If any departmental expenditure for the last month gives signs of exceeding its monthly allotment, the department heads are called into consultation and immediate explanation is demanded.

Formerly, almost every department conducted its own peculiar form of bookkeeping and made its own disbursements directly. This resulted in confusion, waste through inadequate supervision of disbursements and costly duplication of operations. He insisted on establishing centralized financial control for all departments in the city comptroller's office through which today all disbursements are made and in which all bookkeeping operations for city departments are conducted. Moreover, the comptroller exercises a rigid and critical scrutiny over departmental requisitions and disbursements. We insist, too, that every city department be subjected firm of accountants.

A costly practice formerly existed in Bridgeport, which unfortunately prevails in too many cities. Contracts for repairs and maintenance of city property were, as a matter of course, awarded to political favorites. Such contracts were often superfluous and no work was necessary. Where some work was needed an unnecessarily elaborate job was often contracted for at an excessive price. We have eliminated this practice by establishing a central maintenance bureau staffed by skilled mechanics. Their services are always available to every city department for the repair and maintenance of city property and routine construction work. The work done for each department is charged against its appropriation on the basis of actual time spent and actual cost of materials. Substantial savings naturally result.

Purchasing Centralized

It is amazing how few cities take advantage of the economies flowing from massed purchasing power based on competitive bids. Through sheer indifference or because of political policy, the rule is for each department to make small purchases from time to time from a favored source. This was the extravagant procedure we inherited in Bridgeport. Today purchases

for all city departments on the pooled basis of annual needs are made through publicly advertised bids from the lowest bidder. The savings have been enormous without sacrifice of quality. In this connection I should add that Bridgeport is one of the few cities in the country which insists on paying its own bills promptly in order to take advantage of cash discounts. This policy brings the city a tidy annual revenue.

By rigidly enforcing zoning and city planning we protect the homeowner's investment and insure the city's orderly development. Often zoning becomes a costly mockery because of widespread political or other exemptions. Repeated encroachments in restricted areas depress property values so sharply that the tax rate must be boosted to compensate the loss.

Municipal insurance is always a large and expensive item and one particularly subject to abuse. It is usually distributed among political favorites of the party in power regardless of cost. We have created a fire insurance sinking fund under which the city becomes a self-insured to an increasing extent annually, our cash reserves being invested in our own bonds and other approved by the State Insurance Commissioner. Eventually we hope to become completely self-insured, thereby saving the cost of annual premiums. The percentage of fire loss still insured is handled through competitive bids at substantial savings as against the rates. We no longer carry any compensation insurance. The city assumes its own risk, treating injured employees with the utmost generosity, and with a net saving of thousands of dollars annually.

No Trucks Are Hired

A favorite municipal racket, to which Bridgeport was no exception, is that of hiring trucks and other mechanical equipment from designated favorites at excessive rentals. The right people could buy a dilapidated old truck on installments and from the steep charge made to the city not only pay off the purchase price in a few weeks but indefinitely earn very comfortable profits besides. This has been stopped. We have for some years been buying our own trucks and equipment and paying our own installments instead of some one else's, with the result that today we own a huge fleet of mechanical equipment all bought and paid for out of current cash.

Countless public improvements have been completed, including miles of esplanades and traffic islands, making for beauty and safety, many miles of new highways and pavements, many miles of new sewers to relieve the grave pollution problem which vexes all coastal cities and a new garbage incinerator used as a model elsewhere. New parks, playgrounds and a municipal airport have been acquired. A new modern sewage

treatment plant will soon be completed. A municipal printing plant has been established, which does all the city's printing, from a letterhead to a bound volume, with distinct annual savings. Every city department enjoys the most complete and modern equipment in its history.

Finally, and most important of all, a model civil service law for Bridgeport was jammed through an unwilling Legislature. Unlike many weak laws it does not permit evasion through discretionary appointment from among those who pass an examination. Appointment of the top man or woman on the list is mandatory. Partisanship and political preferment have been divorced from the city's business. Without a real merit system, no solid basis for good government exists. With it, many of the worst and most expensive abuses in government promptly vanish, and it becomes the most powerful weapon in the hands of good citizens who struggle everywhere for good government.

Points to Advantages

What hope can there be for governmental reforms or economies, so long as the agencies of government are politically manned? How can a city expect to reap the dividends flowing from prudent purchasing unless the system is staffed through civil service? Now can a city's Department of Public Welfare, responsible for spending vast sums for relief, be administered with impartial effectiveness if political appointees are to say how relief funds shall be expended? How can large and essential public improvements be undertaken with any assurance of wisdom or economy, when behind every blueprint and contract there lurk a sinister political visage?

How can school system be conducted in the best interests of children unless teachers and principals are impartially selected exclusively on the basis of competitive merit? How can bond issues, and public expenditures generally, be kept within the limits of reasonable needs unless the groundwork for such expenditures is rigidly non-political? Governmental reform is a magnificent ideal. But it can never be achieved except through the high road of the civil service. It is futile to entertain the slightest hope for improvement in city affairs if government is to continue to sink through the underground passages of the patronage or spoils system.

Public response to the program I have described was immediate and gratifying. A new civic spirit and a new community pride breathes through Bridgeport today. Improvements by the city have stimulated widespread private improvements by property owners. Many new industries have been attracted to the city and others have enlarged their plants. A sagging grand list of property values was arrested and is now swinging upward. In view of visible values, taxes are now paid promptly and gladly. Last year our current tax collections reached 97 per cent. This year they will certainly be 98 per cent, and possibly more, which proves how eagerly people co-operate when they know their taxes are an investment rather than a subsidy of waste and corruption.

The significant financial commentary on this elaborate program of municipal improvements, development and acquisitions is that it has all been fully paid for out of current cash on hand, despite an enormous public relief load. Not one cent in bonds has been issued to defray its cost during a period when the average city was going increasingly into debt. We pay as we go and keep our budget better than balanced. Not alone has the city been rehabilitated without going new debt but we actually paid off during this period approximately 12 per cent of our old outstanding debt out of current cash on hand. Yet this was accomplished without strain. Recurring annual surpluses still adorned the city treasury in place of former deficits. A 20 per cent pay cut previously forced on municipal employees has been eliminated. At the same time the city's tax rate has been progressively reduced year after year.

This is a record of what one city

Personalities of Interest

Handsome is as handsome does, fine sport, say we, draws fine people.

One person that we have been looking for but who seems to have disappeared is Miss Stella Strikol, the smiling blonde who is an Attorney, if you please, even though her sweet feminine self does not advertise it. She had agreed to write brief sketches of The LAW for this page and did so for a brief while. All of a sudden she stopped. The reason? We strongly suspect it is the Law of Cupid that demands all of Miss Stella's spare time.

And it must be the Law of Cupid that keeps Julia Saliner (Mrs. Paul B.) so faithful to her husband's radio programs, for her spare time is spent in typing copy so that Paul could smoothly broadcast his news and hints to the wives and homemakers listening in each morning from 10:00 to 11:00 over station W. H. I. P., 1480 kc. Judging from the newspapers, we thought only senators in Washington and their wives worked together that way, but, say, is there much difference between broadcasting from radio stations and senate chambers?

Or broadcasting from columns such as this? But, in all seriousness, we ask all stations to stand aside while we repeat an earlier announcement of a few weeks ago. Any club or individual who has the commendable intention of contributing to the FUND FOR ERECTING A MONUMENT in memory of the late MARIA JURGELONIS is urged to do his, her or its share NOW so that the committee would be able to finish its project before the anniversary date.

All communications may be addressed to the Committee Treasurer, Mrs. K. August, care of NAUJENOS. It isn't so much the amount that you may pledge or send. But, rather the fact that you'll be counted as HER friend. NEWSY.

A few people had the opportunity of meeting Mr. and Mrs. Frank Lubin of Los Angeles, California, as they passed through Chicago recently on their way home from a stay in Lithuania where Mr. Lubin coached the excellent basketball team that did Lithuania credit. A

Visit Chicago's State Hospital

TOURS FOR THIS WEEK

Tuesday, November 14. "Chicago State Hospital." Hear a specialist explain the work of a world famous institution for mental patients. Meet at 2:30 p. m. at 6500 West Irving Park Boulevard.

Tuesday, November 14. "Jewish Life and Culture." Tour the Lawnside Jewish Area. See Jewish People's Institute and The Hebrew Theological Seminary. Meet at 8 p. h. at 3500 Douglas Boulevard.

Wednesday, November 15. "A Modern Bookbinder." Learn how books are designed assembled and bound. View a collection of deluxe editions. Meet at 2:30 p. m. at 1751 West Belmont Avenue.

Thursday, November 16. "Chicago Libraries." Tour the main building of the Chicago Public Library and the noted John Crerar Library. Meet at 2:30 p. m. at 85 East Randolph Street.

Friday, November 17. "Swedish Makers of Chicago." Tour one of the city's important Swedish communities to hear about the history of the Swedes and their contributions to Chicago. Meet at 8 p. m., 1046 School Street. Listen to the advance broadcast: WAAF, Tuesday at 2:30 p. m.

Saturday, November 18. "Autumn Flower Show." Inspect the Fall Flower Show in Garfield Park Conservatory. Meet at 2:30 p. m. at 100 North Central Park Avenue.

For further information concerning these tours call MONROE 9674.

has done. It demonstrates that scientific, non-partisan administration of city affairs actually pays cash dividends. It is a record of intensely hard, serious work and conscientious adherence to a planned program. It is a record that can be duplicated wherever there is sufficient concern about good government to choose men and women who will furnish it.

Virute

Last Monday we had a rehearsal and even the small bunch that came had a grand time!

It seems that John Kruchas has become a regular member of our Tenor Section. And we're glad to have you help Pappa Miller out. No kidding!

One man Bass Section is what we had last Monday. You've guessed it... Esquire (John Svitovis)! Believe it or not, he held his own! I don't know what we'd do without you.

It was very nice of you to say that you liked the little article I wrote about you, Wanda Byanskas. I assure you I meant every word of it!

Eleanor Platkus had the loveliest rose and kept smelling it all during rehearsal. I also noticed that Mrs. Byanskas wore one. One gets a rose to admire the beauty of it, but you women don't need any roses to enhance your charm and loveliness!

Mary Barnett was making comments good and otherwise, but somehow I didn't detect the usual sarcasm. She was really enjoying herself!

Oh yes, Foo-Foo has opened up an "Aldona Beauty Salon" at 4442 So. Western Ave. and has held the Grand Opening of the place last Wednesday, Thursday, Friday, and Saturday, November 8, 9, 10, and 11, and from what I hear, she's making quite a name for herself! Here's wishing you continued success!

Before I forget I must inform you of the "Double Rehearsals" that Virute's Chorus is having until November 19th, our Concert in Kenosha.

—MR. E.

NAUJA, PUKE CHICAGOS LIETUVIŲ ISTAIGA — DARIUS-GIRĖNO NAMAS

Atidarymo Išskilmės

"Chicago lietuviai turės kuo pasididžiuoti."

Tai bus beac pirmi žodžiai, kurie pasiekė lūpas kiekvieno lietuvio, kuris atėjo į Darius-Girėno Namą atidarymo išskilmės, pereitę šeštadienio vakarą.

Amerikos Legiono, Darius-Girėno Postas 271, tą vakarą su pasididžiavimu pirmą kartą parodė publikai savo naują triobesį, kuri pastatė Brighton Parke, adresu 4416-18 ir 4420 So. Western avenue, prie ilgiausios Chicago gatvės.

Nebe pamato jie didžiavosi. Nebe pamato posto koman-

dantas ir vienas namo statymo sumanytojų, Wm. B. Sebastian, ir statybos pirmininkas, B. Pietkiewicz, džiaugėsi. Nebe pamato Posto finansų oficerius, Wm. J. Kareiva, jautė, kad postas, jo nariai ir draugai milžinišką darbą atliko.

Aplankykim tą namą.

Sustojam paduotu adresu išlipam iš automobilio ar gatvėkario. Už kelių žingsnių nuo kampo matome moderniško stiliaus pilką pastatą. Viršų plevesuoja Amerikos vėliava. Priėję arčiau pastebim, kad trečdalis pastato priekio, dešiniame šone, sudaro lyg ir bokštą. Iš bokšto juodo marmuro pamato aukštyn kyla tiesios, savo paprastumu gražios mūro linijos, sudarančios lyg mūro stiebus, o tarp jų stiebių kyla įvairiaspalvėmis elektros šviesoms nušviesti stiklo bokšteliai. Viduryje, tarp jų stiebių ir bokštelių, moderniškos, žvilgančios metalinės durys, virš jų vėl nepermatomo stiklo elektra nušviestas langas, o virš lango, beveik prie bokšto viršūnės, imponuojantis, iluminuotas Amerikos Legiono organizacijos herbas. O parašas virš durų mums pas-

ko kame esame. Tai Darius-Girėno Postas 271 Memorial namas.

Bokšto linijos kyla aukštyn, bet kitos namo priekio linijos yra gulčios. Čia yel įvairiaspalvė įvairių moderniško langų ir stiklinių papuošalų iluminacija ir tarp jų aukšti išvinguoti gražaus pilko akmens ir plytų sklypai.

"Gerai atrodo," pagalvojam ir pradėdam akim tą namo priekį matuoti. Gal 50 pėdų pločio, ir žvilgtelėję už kampo, nustatom, kad ilgio gal 120. Musų neperdėta. Svetingi, smagus legione-riai pasididžiudami mus painformuoja, kad Memorial Hall plotis yra 52 pėdų, o prie ilgio dar turim pridėti 3 pėdas. Bus net 123! Mgesnis už kitas lietuviškas sales Chicago, tas musų naujas namas!

Darius-Girėno Salė.

Įeinam salės vidun. Pro tas gražiausias priekines duris. Yra ir dvi kitos durys šonuose. Du uniformuoti legionieriai stovi tiesių kaip stulpai, kaip dera buvusiems kariaus. Jie sveikina vidun einančius svečius. Iš čia keli laiptai veda žemyn, į apatinę namo dalį, keli kiti laiptai veda viršun, į viršutinę namo dalį. Ten randasi salė, namo tikroji pažiža.

Į akis pirmiausia metasi ne paprasta sašės iluminacija. Sa- lė skaisčiai nušvieta. neparas- ti paauksuoti maži ir dideli kan- delabrai — jie jau eina iš ma- dos. Lubos gražiai išdalintos į sklypus, ir kiekvienam sklype, viso 12, ryškios, baltos stiklo šviesos skleidžia akims malonią, pastalinį spalvų elektros šviesą. Tie vamzdeliai apie pėdos ilgio ir suvesti grupėmis, po kelis kiekvienoj grupėj. Salėj jauku ir gražu. Apskačiuojam, kad publikos gali tilpti suvirš 1,000. Pašonėmis grindys iškel- tos ir ten pasieniu nustatytos kėdės. Ir jos naujos. Salės vie- nam gale sienoj palikę skriaus- tas. Ten estrada. Kitam gale mažas balkonas su garderoba, o po balkonu — "barrooms"

su raudonais nudažytu ir balto- mis linijomis papuoštu baru- šone moderniški ir visais san- tariniais įrengimais aprūpinti "washrooms".

Atrodo, kad salės šonai sienų neturi — vien langai, d'deli lengvai atidaromi. Bet jų atidaryti gal neteks, nes pirmam aukšte, kuris bus išdalintas į mažas sales, už mūro sienos, namo tolimam kampe randame didžiulį aliejum operuojamą aparata. Iš jo į visas namo dalis eina skardiniai vamzdžiai. Tai musų "air conditioning" aparatas, aiškina mus lydintis le- gionierius. Žiemą šildo, vasarą — vėsina ir orą valo. Niekuo- met nebus persilta ar peršalta. Tas mums primena, kad oras iš- tikro atrodo geras, švarus, kvė- puoti lengva ir sutinkam su pa-

lydovu, kad tas aparatas (tai tik- rai yra pliusas namui).

Namo Statymas.

Rodos, dar visai neseniai toj vietoj buvo tuščias liotas, o šiandien stovi tas gražus pasta- tas. Negalim suprasti kaip tie legionieriai galėjo tą namą taip greitai pastatyti. Juk tai buta darbo!

Palydovas yel informuoja. Dirbom visi. Kas cementą mai- šem, kas plytas dėjom — mūri- nom, kas žvyra pylėm. Kada tik turėjom laiko, stojom dirbti. Nežiūrėta, šeštadienis ar sekma- dienis, dirbom kartais per nak- tis. Mums talkon ėjo mūsų draugai — maljonai, karpente- riai, visokie mechanikai, plum- beriai. Kas tik galėjo ir ko tik neprašėm — visi prisidėjo kuo- tik galėjo. Tik kelius metus la- riams darbininkams reikėjo al- gas mokėti, kiti savo patyrimą ir darbą aukavo. Jeigu but reik- kėję namą pastatyti visiems ap- mokant ir perkant medžiagą, tai būtų kainavęs tarp \$50,000 ir \$60,000. Bet mes, neturėdami nei dalelės tų pinigų, namą visą pastatėm. Ir pastatėm tik, ro- dos, kelių savaitių bėgy. Pra- dėjom birželyj, o šiandien lap- kričio 11 d., Paliubų Diena, jau mes savo salėj šokam, o "barrooms" alų traukiam.

Manėm, kad nepaspėsime, kai dėl legališko reikalų negalėjom diubti per tris savaites laiko, bet ir tą kliūtį nugalėjom.

Tai tokius dalykus girdėjom, su šiuo Darius-Girėno Memo- rial namu darydami pirmą pa- žintį, ir gerėdamies jo šaukais įrengimais ir skoningu pastat- niu. Pripažinom, kartu su ki- tais vakaro svečiais, kad tie le- gionieriai tikrai atliko milžini- šką darbą.

Be neužmirškite ir mūsų "au- xiliary", primena mums paly- dovas. Tai musų posto moterų skyrius. Nemėža ir jo darbo čia idėta. O šivaik, žiūrėk, visur "auxiliary" nągės. Jos gardero- bų dirba, bilietus renka, virtu- vėj maistą ruošia, už baro alų padavinėja. Jų negalima užmir- šti, tų "auxiliary" leidžiū.

Išskilmės.

Kai ėjom namo, salė buvo pil- nutelė žmonių. Tai buvo šešta- dieni. Bet tas pasikartojė ir va- kar. Mat, atidarymas užtruko dvi dieni. Šeštadienio vakarė at- silankė daugybė svečių nuo į- vairių organizacijų su sveikini- mais legionieriams. Keli iš jų pasakė kalbas, kaip konsulas P. Daužvardis ir teisėjas Zur's, o gražiai uniformuotas Legiono Vaikų "Drum and Bugle" Corps, taipgi "Jaunosios Biru- lės" ir Burgois Dancing School jaunūliai išpildė gražų šokių ir ritmikų programą.

O kai jie užbaigė, sugaudė pirmas šokių orkestras naujo- jų pastogėj. Skaitlinga publika šoko "krikštydama" naujos sa- lės grindis, o prolarpiais ir ba- rą, iki 5 valandos ryto.

Tarp svečių buvo kelios dele- gacijos legionierių iš kitų pos- tų: adv. N. Valasina, Emikis ir grupė narių iš Vytauto Posto, Gary, And., Jęg. Paszko iš Posto 85 Kankakee; buvęs komandan- tis, Jęg. Rozell, ir nariai iš Glendale, Sullivan, Zintak, Chi- cago-Alton, Leroy McCullen, Dorman-Dunn ir McKinley pos- tų.

Taipgi buvo atsilankę "N." redaktorius Dr. P. Grigaitis, ke- li kiti "Naujienų" organizacijos nariai, spaudos atstovai, organi- zacijų lydeiai, ir galiausiai didži- jė minia simpgios geros lietuviš- kos publikos.

Mes manom, kad ji dažnai naująją Darius-Girėno Memo- rial salę lankys.

Rs.

GERB. Naujienų skaityto- jais ir skaitytojais prašom pirkinį reikalus eiti į tas krautuves, kuriose skelbiasi Naujienos.

Chicago Draugijų, Klubų Valdybos 1939 Metams

BRIDGEPORTO NAMU SAVININ- KU SAJUNGOS VALDYBA 1939 METAMS: Pirmininkas — Antanas Simkus, 3120 So. Lituania Ave.; Pagalb. — John Begin, 3400 So. Lowe Ave.; Nut. rašt. — Stanislo- vas Kunevičius, 3220 So. Union Ave.; Finansų rašt. — Domininkas Gulbinas, 3144 So. Wallace Ave.; Kontr. rašt. — Jonas Motiejunas, 3400 So. Union Ave.; Kasierius — Petras Balis, 5653 So. Thorp St.; Maršalka — Leonas Liaudanskas, 3130 So. Halsted St. Laiko susirinkimus kas mėnesį, pirmą trečiadienį, Chicago Liet. Audi- torijoje, 3133 So. Halsted St.

JAUNŲ LIETUVIŲ AMERIKOJE TAUTISKAS KLUBAS VALDYBA 1939 M.: Pirmininkas — Juozapas Ruta, 3141 So. Halsted St.; Pa- gelb. — Petras Pauzolis, 3427 So. Halsted St.; Nut. rašt. — Stanislo- vas Kunevičius, 3220 So. Union Ave.; Finansų rašt. — Feliksas Kasperas, 3534 So. Lowe Ave.; Kontrolės rašt. — Walter Dulevich, 8728 Harper Ave.; Kasierius — Juozapas Balisunas, 3200 S. Lowe Ave.; Pulp. J. Petratis, 752 W. 35rd street, korespondentas; Aresunas, 3623 1/2 S. Emerald Ave.; Apekusnas — Francis Kune- vičius, 3201 So. Green St.; Apekusnas ligonin — Kazimieras Valaitis, 7104 S. Emerald Ave.; Maršalka — Petras Barzdis, 3510 S. Union Ave. Laiko susirinki- mus kas pirmą penktadienį 7:30 val. vakaro, Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St.

TEISYBES MYLTOJU DRAUGY- STES VALDYBA 1939 METAMS: J. Balchunas — pirm., 3200 So. Lowe Ave.; Petronėlė Kvietkie- nė — pirm. pagalb., 3140 S. Wallace St.; A. Kaulakis — nut. rašt. 3842 So. Union Ave.; J. Kasper — fin. rašt., 3534 So. Lowe Ave.; Z. Grigonis — kontr. rašt.; P. Ju- zapavičius — izdo globėja; J. Ra- chunas — izdirminkas, 3137 S. Hal- sted St.; L. Jucius — maršalka; Dr. J. P. Poška — Dr. kvotėjas, 3133 So. Halsted St. Tel. Victory 3687. Susirinkimai atsibuna kas mėnesį antrą (2) sekmadienį, 12 val. diena, Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. Į draugystę priimami vyrai ir moterys nuo 18 iki 45 metų amžiaus.

LIETUVIŲ JAUNIMO KULTūros RATELIO VALDYBA 1939 M.: Pirm. — Bill Likša, 3427 South Lituania Ave.; Vice-pirm. — A. Pajauskas; Finansų rašt. — E. Za- rytaitis; Prot. rašt. — B. M. Bu- bulytė, 4073 Archer Ave.; Izd. — Ant. Jakutis; Veiklos komisija: A. J. Povilonis, V. Ralša, Ona Šimkaitė, Bronė Laucaitė ir Ant. Jakutis. Susirinkimus laiko ket- vrtamė trečiadienį kiekvieno mėnesio, o choro pamokos kiek- vieną penktadienio vakarą, J. Yūškos salėje, 2417 W. 43 St.

GARFIELD PARKO VYRU IR MOTERŲ PASALPINIO KLUBO VALDYBA 1939 METAMS: George Medallinskas — pirm., 233 S. Cen- tral Ave.; Paul Zalenk — pirm. pa- gelbininkas; Chas. Katalo — fi- nansų sekr.; M. Medallinskas — nu- tarimų sekr.; M. Kazimieras — kasierius; V. Manikas — kontr. rašt.; M. Davidson — kasos glob. ir J. Bruthas, kasos glob.; J. Zubavicius — maršalka; Dr. Al. Margeris — daktaras; P. Waller — korespon- dentas. Susirinkimai šaukiami kas antrą septindienį. Laikiniai su- sirinkimai bus laikomi viršų Napoleon Restaurant, 3956 West 5th Avenue.

ILLINOIS LIETUVIŲ PASĖLOS KLUBO VALDYBA 1939 M.: Wal- ter Lekis, pirm., 6935 So. Artes- tian Ave.; A. Lazauskas — pirm. pagalb., 3223 So. Green St.; A. Kaulakis — nut. rašt., 3842 South Union Ave., Tel. Yards 5773; J. Norkus — fin. rašt., 4101 S. Rich- mond St.; Frank Bakutis — izd., 2603 W. 69th St.; K. Visackis — izd. glob.; J. Adomaitis — kontr. rašt.; D. Antanaitis — maršalka. M. Susirinkimai atsibuna kas mėnesį pirmą penktadienį, Lietuvių Au- ditorijoje, 3133 So. Halsted St.

AMERICAN LITHUANIAN CITI- ZENS CLUB VALDYBA 1939 M.: Pirm. — J. Svitvorius, 4000 So. Talmán Ave.; Pirm. pagalb. — L. Lubik, 2804 W. 45th St.; Nut. rašt. — Paul J. Petratis, 752 W. 35rd St.; Tel. Victory 8770; Ka- sierius — Helen Gramantienė, 4535 So. Rockwell St.; Tel. Lafayette 7848; Fin. rašt. — J. Witas, 4430 Archer Ave., tel. Lafayette 1374; Kontr. rašt. — P. Montvidas, 4135 So. Campbell Ave.; Kasos glob. — J. Jesunas, 2440 W. Pershing Rd.; Dr. kvotėjas — Dr. A. J. Ma- nikas, 4070 Archer Ave., tel. La- fayette 3051; Teisėjas — F. Sever, 4243 S. Sacramento Ave.; Kores- pondentas — J. Kisikis, 2543 W. 45th St.; Maršalka — J. Balcius, 2220 W. 43rd St. Susirinkimai at- sibuna kas mėnesį trečią (3) sek- madienį 1 val. popiet. Į klubą priimami vyrai ir moterys nuo 18 iki 45 metų amžiaus.

LITHUANIAN KEISTUTIS BENE- FIT CLUB VALDYBA 1939 M.: J. Sholtman — pirm., 3237 West Le Moyne St.; J. Stalloraitis — pirm. pagelbininkas; Miss E. Chapas — nut. rašt.; Walter Sha- ka — finansų rašt., 4635 South Washtenaw ave.; N. Kilmas — izd., 4516 S. California Ave. Laf. 9849; Dr. M. T. Strikolis — gydytojas, 4845 So. Ashland ave., tel. Yards 4787; G. Menikas — patarėjas, 139 N. Clark St., tel. Central 5566; J. Kondroska — kontr. pirm., 3119 W. Pershing rd.; Wm. F. Bulshas — bižnio pirmininkas. Klubo su- sirinkimai atsibuna kiekvieną mėnesį, kas pirmą sekmadienį 12 val. d. Hollywood svet., 2417 W. 43rd St., Chicago, Ill.

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

MERGINA BENDRAI NAMU ruošai, nėra skalbimo, eiti \$8.00, geri namai, Northsidej, Longbeach 1416.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

REIKALINGAS BARTENDERIS. Patyres. 1843 oS. Halsted St. Tel. MONROE 5533.

FOR RENT — IN GENERAL

Rendai Bendrai

RENDAI KRAUTUVĖ. Tinkama tavernui ar kitokiam bižniui. Yra taverno fikteriai. Pigi renda. 3119 So. Morgan St., Yards 0150.

RENDAI 6 KAMBARIŲ su mū- dyne — visi švarūs, naujai dekoruo- ti — subatomis šilts vanduo. 3119 So. Morgan St.

FURNISHED ROOMS — TO RENT

Gyvenimui Kambariai

RENDAI 3 KAMBARIŲ, karštu vandeniu šildomi del "light house-keeping", Gesas, elektrika ir vana. 3635 So. Union Ave. pirmos lubos priekakyje.

AUTOS — TRUCKS FOR SALE

Automobilai ir Trokai Pardavimui

PARDAVIMUI 1936 METU BUICK, 4 durų sedan su dviem viperiais, dviem užpakalimė švie- som radio ir defrosteriu. Kaina \$385.00.

3207-9 So. Halsted St. Phone Victory 1717.

PARDAVIMUI PIGIAI 1939 DO- DGE 4 durų sedan, su šildytuvu, defrosteriu, visai kaip naujas. 3453 So. Morgan St. Phone YARDS 5520.

WHOLESALE FURNITURE

Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

Mokėdamas cash už rakandus, su- taupinsi nuo 40 iki 60%. Mes prista- come bile kur. Išaukite ar rasys- kite del daugios informacijų. Viet- tik nacionaliai žinomi, šaukiami ran- dasi pas mus. ALISAUSKAS, Su- nus, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone Republic 6051.

FURNITURE-FIXTURE FOR SALE

Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

BALDAI UŽ PINIGUS Palyginkit ir pamatykit skirtumą PINIGAI

nupirks. Kaip piniginių pirkejo kiekvienas doleris eina į baldų ver- tybę. Į MUSU kainas neįeina palu- kanos, aukšta nuoma, bloga rizika. Čia ir tik čia jūs kaip pigintis pirkejas gausit viską kas gražiaus- ia frontiniai kambariai, valgo- majam, miegamajam — baldus to- kia kaina, kokia yra tikrai pagrįs- ta piniginiu pamatu. Kainos aiškiai parodytos. Pinigai grąžinami, jei nepatinkite.

HENRY M. GOODMAN

Original "Cash & Carry Furniture Distributor

525 West 76th Street 3 bloki rytuos nuo Halsted St. Kasdien 9-6, ketv. ir šešt. iki 10. Sekm. iki 5.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

SALDAINIŲ, MOKYKLINIŲ reik- menų, cigarečių, smulkmenų krau- tuvė pardavimui. Nebrangiai. Savi- ninkas nori pailsėti. 3255 South Halsted St.

PARDAVIMUI TAVERNAS, ge- ras bižnis, reikia pamatyti, kad įvertinti. Savininkas nori pailsėti. M. V. Hayes, 6801 So. Racine. Tel. Wentworth 3557.

REAL ESTATE FOR SALE

Namų-Zemės Pardavimui

NAUJI MURINIAI BUNGALOW

4 nauji muriniai bungalow, po 4 ir 6 kambarius. Moderniški, karštu vandeniu ir garu šildomi. Yra su- ros, elektra, gasas, gatvekarų bu- sas sustoja prie pat durų. Ir 1 mu- rinis bižnio namas ant kampo 111 St. ir Crawford Ave. Parduosiu už jusų tinkamą pasiūlymą.

MRS. ANNA BITTIN

GARDEN HOMES

3958 W. 111 St. Beverly 0005

BIZNAVA PROGA GREITAI

kilancių sekcijoj. Didelė krautuvė, pietvakarinis kampas Keeler ir 83 gatvės (4205 West 63 St.), žema kaina \$3800.00. Central 0227.

PIRKITE KALĖDINES DOVA- NAS DABAR

7314 ir 7316 South Rockwell St. du trijų flatų namai — 6 kambarių — po \$50 flatas. Bar- gas už \$9200. Telefonas Stewart 7824.

FINANCIAL

Finansai-Paskolos

DUODAM PASKOLAS Perkam morkiūcius, parduodam ir išimom namus, ukius, lotus ir bižnius.

NAMON & COMPANY 4310 So. Lake Park Avenue (arti Michigan ežero) Phone — OAKLAND 6121.

COAL — WOOD — OIL

Anglys — Malkos — Aliejus

ZEMIAUSIOS KAINOS CHICAGO

Range Oil — 6 1/2c. už galoną perkant po 150 galonų.

No. 3 Oil — 6 1/2c. — perkant po 400 galonų.

FELDMAN, Tel. HARRISON 3000.

LOVEIKIS Gėlės Teleqramu i Visas Pasaulio Dalis KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Fagrabams 3316 So. Halsted Street Tel. YARDS 7308

URBA Gėlės Mylimiems Vestuvėms, Ban- kietams, Laidotu- vėms, Papuoši- mams GELININKAS 4180 Archer Avenue Phone LAFAYETTE 5800

VERONIKA BAKUTIENĖ po tėvais Janušauskas Persikyrė su šiuo pasauliu Lapkričio 11 dieną, 5:05 val. ryto, 1939 m., sulaukus pusės amžiaus, gimus Raseičiu Pavietoj, Šimkaičių valstoj, Kneičiu kaime. Paliko dideliame nuliudime vyra Pranciškų, brolių ir brolie- nę, Kazimierą ir Kasiatę, Čebatus ir šeimyną, pusbrolių Kazi- miera, Garaitį ir jo moterį Marijoną ir šeimyną, pussešerę An- gieską Sokienę jos vyra Juozapą ir šeimyną, pussešerę Anelę Stonienę ir šeimyną ir daug kitų giminių. Lietuvių seserį Ma- rijoną Janušauską, brolių Juozapą Janušauską, brolienę ir še- imyną ir daug kitų giminių. Kunas pašarvotas 2603 West 69th St. Laidotuvės įvyks Trečiadienį, Lapkričio 15 dieną, 8:00 val. ryto iš namų į Gimimo Pajėsis Sv. parap. bažnyčia, kurioje atsibūs gedulingos pamaldos už velionės sielą, o iš ten bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines. Visi a. a. VERONIKOS BAKUTIENES giminės, draugai ir pažystami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinįjį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliudė liekame, VYRAS, BROLIS, BROLIENĖ, PUSBROLIS, PUSSESERES IR GIMINĖS. Laid. Dir. S. P. Maziška, Tel. YARDS 1138—1139.

A. A. ANTANAS JOKANTAS Persikyrė su šiuo pasauliu lapkričio 9 dieną, 8:30 valanda vakaro, 1939 m., sulaukus pusės amžiaus, gimęs Lietuvoje: Ro- kiškio apskrity, Skapiškio parap., Miškonų kaime. Amerikoje išgyveno 33 metus. Paliko dideliame nuliudime moterį Antaniną, po tėvais Stasiunaitę, 2 brolius: Joną ir Judką, pusbrolių Kazimierą Ce- puka ir jo šeimyną, svogėnką Elžbietą, jos vyra Augustiną ir jo sunų Grigalių ir daug kitų giminių ir draugų. Lietuvių seserį Aneliją, jos vyra Antaną ir jo šeimyną Aliesūnus; Seserį Pe- tronelę (Argentinoje), jos šeimyną Sakalins. Priklausė prie Chicago Lietuvių Draugijos, Keistūčio Paš. Klubo ir L. D. S. 76 Kuopos. Kunas pašarvotas 3934 So. Rockwell St., Namų telefonas Lafayette 5277. Laidotuvės įvyks Penedėlį, Lapkričio 13 d., 1:30 val. popiet. iš namų bus nulydėtas į Lietuvių Tautiską kapines. Visi a. a. Antano Jokanto giminės, draugai ir pažystami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinįjį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliudė liekame: MOTERIS, BROLIAI, PUSBROLIAI IR KITOS GIMINĖS. Laid. Dir. J. Liulevičius, Tel. LAFAYETTE 3572.

NAUJAUSI IR GERIAUSI RAKANDAI PIGIAUSIA KAINA — CASH ARBA LENGVAIS ISMOKEJIMAIS **BARSKIS FURNITURE HOUSE, Inc.** "THE HOME OF FINE FURNITURE" SINCE 1904 1748-50 West 47th St. Phone Yards 5069

A. + A. POVLAS MAKUNAS Persikyrė su šiuo pasauliu lapkričio 11 d. 6:00 val. vak. 1939 m., sulaukus pusės amž. gimęs Lietuvoj, Trakų apskr., Semeliškų parap., Mustiečių kaime. Amerikoje išgyveno 30 metų. Paliko dideliame nuliudime broli Adomą, jo moterį Mari- joną, brolius Joną, broluk- terį Mikalį, jos vyra Mik- la, Teresą ir daug kitų gim- nių, draugų ir pažystamų. Lie- tuvoį — seserį Jevą ir daug ki- tų giminių. Gyveno adresu: 6921 S. Washtenaw ave. tel. Grovehill 2175. Kunas pašarvotas Ant. Pe- traus kopl., 6834 S. Western ave. Laidotuvės įvyks antra- dienį, lapkr. 14 d., 8:00 val. ryto, iš kopl. į Gimimo Paj. Sv. parap. bažnyčia, kurioje atsibūs gedulingos pamaldos už velionės sielą, o iš ten bus nulydėtas į Sv. Kazimiero ka- pines. Visi a. a. Povilo Makuno giminės, draugai ir pažystami esat nuosirdžiai kviečiami da- lyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliudė lieka: Brolis, Brolienė, Brolvaikiai ir Giminės. Laid. Dir. Antanas Petkus, Tel. Grovehill 4142.

KAI KOMUNISTAI RENGĖ PUČĄ PRIEŠ LIETUVĄ VILNIUJE

Drg. J. V. Stilsono Prkalbos Chicagoj

J. V. Stilsonas, "Naujos Gaidynės" savaitraščio redaktorius, pėreito penktadienio vakare pradėjo savo prakalbų maršrutą Chicagoj. Jis pasakė nepaprastai įdomią kalbą Mil-dos salėje, prie 33rd ir Halsted st., kur buvo susirinkę gražūs būrelis veteranų veikėjų iš prieš-karinių ir po karinių laikų.

Drg. Stilsonas pradėjo kalbą pastabomis apie Rusijos ruošiamus puolus Vokietijoj, Lenkijoj, Estijoj ir kitose valstybėse. Apie tai keletą savaičių atgal plačiai rašė buvęs raudonosios armijos žvalgybos narys, gen. W. Krivitzkis.

Kalbėtojas pareiškė, kad Maskva bandė suruošti dar vieną pučą, apie kurį gen. Krivitzkis turbūt nežinojo. Tai buvo Vilniuj. Ten buvo susidariusi komitetas iš Zigmo Angariečio, Kapsuko ir keleto kitų vietinių gyventojų, taipgi raudonosios armijos narių. Komitete dalyvavo ir kalbėtojas, drg. Stilsonas. Jis pasakojo, kad jau buvo nustatyta sukilimo diena ir valanda buvo paruošta visokiosios propagandinė literatūra, tik laukta "zero" valandos.

Bet tai valandai dar neatėjo, lenkai pradėjo mušti sovietų armiją, kuri buvo numaršavusi beveik prie Varšuvos vartų. Netrukus po to Vilnių apuko Lietuvos kariuomenė ir pagrasino miestą bombarduoti, jeigu ten būtų raudonarmiečiai neišsitrausys.

Taigi, pučas nuversti Lietuvos valdžią nepavyko, ir bolševikams su literatūra ir kitkuo teko bėgti iš Vilniaus.

"Badas" Maskvoj

Drg. Stilsonas toliau pasakojo, kad tais metais jam teko važiuoti į komunistų internacionalo kongresą Maskvoj. Rusijoj buvo labai didelė betvarkė ir iš Vilniaus į Maskvą nuvažiuoti reikėjo nuo 2 iki 3 savaičių.

Pirmoms kongreso sesijoms jis negalėjo pasiekti Maskvą, bet drg. Stilsonas nuvyko ten vėliau. Tuo laiku Rusijoje viešpatavo badas. Bet bado neįtė sovietų valdininkai ir kongreso delegatams tekdavo kalbas sakyti, tai ir jie apsimedavo badaujanciais ir triukšmingai pasakodavo, kaip kapitalistų šalys nori badu sovietų Rusiją sunaikinti. Lengva jiems budavo taip kalbėti, kaip pilvai budavo pilni.

Pajvairindamas kalbą anekdotais iš tų "senųjų" laikų, drg. Stilsonas prisiminė ir apie santykius tarp Lietuvos komunistų vadų. Zigmas Angarietis davė tiesiog akrobatiską pasistangą išlaikyti "liniją". Net Kapsukas, nekalbant apie kitus, budavo "nepatikimas". Angarietis skundėsi Stilsonui, kad kai tik Kapsukas palikdavo vienas, tai komunistų leidžiamuose lietuviškuose laikraščiuose jisai tokių nonsensų prirašydavo, kad "juos reikėdavo degti". Prakalbose Angarietis pirmas pasakodavo kalbą, nustatydamas "liniją", ir tik tada kiti galėdavo kalbėti, laikydamies to linijos, lyg isikabinę arklio uodegos.

"Sijojimas"

Pasirodo, kad gabumai, išsilavinimas komunistų darbuotojų, ir taia laikais ir dabar, neturi reikšmės. Štai kokie budavo santykiai tarp Maskvos ir Lietuvos, ir kitų komunistų partijų užsieny. Visokie suokalbajai ir darbo programai toms partijoms buvo ir yra iškepa mi Maskvoj. Jeigu vietiniai partijų lyderiai, geriau susipažinę su vietos sąlygomis, nurodydavo Maskvai, kad pučo ar kitokio neramumo kėlimas pasitar-naus reakcijai ir pasiųs darbininkus skerdynėms, tai jie budavo toudau prašalinami kaip "neistinkimi". Maskva jų vieton paskirdavo naujus lyderius. Jeigu šitie pasipriešindavo, tai ir jie eidavo laukan. Jų vietas uždmdavo treti.

Tas "sijojimas" vyko ir tebevyksta visur, Amerikoj ir kitose šalyse kur tik veikia komunistai. Jis privedė prie to, kad ilgai partijų elisė pasilikio vien grynai "yes-men", istikimi čebatliaiziai, dažnai be smegenų, be iniciatyvos ir be jokio sumanumo ir kultūros.

Kodėl Stilsonas Grįžo Prie Socialistų

Drg. Stilsonas, tėsė toliau, kad jis buvo tarp veikėjų, kurie sugriovė Amerikos lietuvių socialistų partiją. "Aš maniau, kad ji neužtektinai radikalishka. Tikėjau, kad Rusijos revoliucija rodo tikrąjį darbininkų veikimo kelią."

Bet dabar, pareiškė kalbėtojas, praėjęs 20 metų laikotarpis parodė, kad tas revoliucijos kelias Rusijoj nuvedė prie despotizmo, kuris yra žiauresnis ir už caro laikų priespaudą. Įvykiai pateisino socialistų partijos nusistatymą, kurio per šimtus metų laikėsi Europos laisvės kovotojai ir visos karo laivų socialistų partijos vakary Europos valstybėse. "Mes todėl prie socialistų partijos ir grįžtam."

Kalbėtojas taipgi prisiminė ir apie dabartinį karą Europoj. Jis pareiškė, kad Hitleris nebutų drisęs Lenkijos draskyti, jeigu Stalinas nebutų pažadėjęs atėiti jam į talką. O tas Stalino ir Hitlerio susitarimas, tai aiškiausias pasireiškimas Rusijos bolševizmo nupuolimo, dėl kurio dabar nuo bolševizmo turėtų šalintis kiekvienas šviesaus proto darbininkas.

Socialistai ir Laisvė

Stilsono prakalbas rengė L.D.D. 4-ta kuoga, bendrai su Lietuvių Socialistų Sąjunga. Antras kalbėtojas buvo drg. V. Poška, "Naujienu" redakcijos narys. Jisai pastebėjo, kad dabar viešpatuoja keisti laikai. Jeigu sovietų Rusija ir Vokietija sudrasko Lenkiją, tai tuo reikia džiaugtis. Tai Rusijos "naupelnas" žmonijos gerovei. Jeigu Anglija ir Francija nori gintis nuo hitlerizmo — tai "šlykštus smerktinas imperia-lizmas". Jeigu Stalinas atiduoda Lietuvai dalelę Vilniaus krašto, tai reikia šaukti "ura!" Bet jeigu Stalinas Lietuvoj steigia savo protektoratą, tai lietuviams, anot komunistų, ir vėl reikia džiaugtis.

Tuo tarpu sovietų Rusija dangstosi socialistų obalsiais. Bet pasaulis žino, kad ten viešpatuoja aršiausios rūšies diktatura. Ir Vokietijos naciai skelbia socializmo obalsius — jų partija yra nacionalių socialistų partija. Bet visi žino, kad ten liaudis absoliučiai neturi teisų.

Iš to galima padaryti išvadą, baigė drg. Poška, kad ne visi "socialistiniai" programai yra socialistiniai. Tik tas socialistinis judėjimas yra vertas darbininkų paramos ir pasišventimo, kuris veda prie laisvės, kuris priima laisvę kaip pamatinį savo programo punktą, ir iš tos pozicijos eina pirmyn nuoširdžiai prieš žmonių buvio pagerinimo.

Tvarką prakalbose vedė drg. K. Liutkus. Įžanginė kalbė jis paragino susirinkusius neužmiršti Vilniaus ir aukoti kiek kas gali dėl karo daug nukentėjusių Vilniaus krašto gyventojų sušelpimui.

Prakalbose pasirodė, kad drg. Stilsonas yra gabus ir stiprus kalbėtojas, kuris mintis aiškiai ir labai įdomiai dėsto.

Rs.

Liet. Fondo Prakalbos

Lietuvių Auditorijoj tą patį vakarą Lietuvai Gelbėti Fondo rengė prakalbas apie Vilnių. Žmonių buvo mažytė saujalė, gal 20, kai prakalbos prasidėjo. Vėliau ta saujalė šiek tiek padidėjo.

Keistai tos prakalbos atrodė, kai tautininkai kalbėtojai atsistoję estradoj sovietų Rusiją gyrė ir džiaugėsi jos gerais darbais Lietuvai.

Buvęs.

AUTOMOBILIŲ NELAIMĖS

Zuvo 13 Metų Dviratininkas.

Vakar ir užvakar automobilių Chicago distrikte užmušė sekamus žmones:

● Prie LaGrange ir Roosevelt vieškelių po automobilu zuvo 13 metų dviratininkas, Robert Mitchell, 3232 Warren bulvaras.

● Kitose nelaimėse zuvo:

Yetta Polishuk, 60 metų amžiaus moteriškė, nuo 1142 S. Pulaski Road;

Steven Malewski, 50, 1936 Vermont st., Gary, Ind.;

Paul Eich, 33, 6832 N. Ashland avenue, ir

John Harper, 42, nuo 3633 Giles avenue.

Trečiadienį Svarbios Prakalbos Roselande

Kalbės Dr. Grigaitis ir J. V. Stilsonas.

ROSELAND. — Svarbios prakalbos Roselande įvyks trečiadienį lapkričio (November) 15 dieną, 7:30 v. vakare, J. Stancio svetainėje, 205 E. 115 st.

J. V. Stilsonas svečias iš New Yorko, savo traščio "Naujos Gaidynės" redaktorius, ir Dr. P. Grigaitis, "Naujienu" redaktorius, bus kalbėtojai tose prakalbose. Abudu yra laikraščių redaktoriai ir geri kalbėtojai iš kurių bus galima išgirsti daug žinių apie dabartinius įvykius Europoje, todėl kviečiame visus roselandiečius dalyvauti.

Kaip Ištikro Europoje Yra?

Dabartinis Europos karas, kurį išprovokavo Vokietijos diktatorius Hitleris, yra grūmynės demokratiškų valstybių su diktaturomis. Kas karą laimės? Kiekvienas yra užinteresuotas tuo klausimu ir ieško atsakymo. Lietuva atgavo Vilnių. Vieni džiaugiasi, o kiti sako, kad Lietuva Vilnių atgaudama, pati save rusams pranašo. Tokios ir panašios kalbos eina tarpe žmonių.

Kad sužinotum teisingesnę mintį ir žinių iš Europoje einančio karo ir Vilniaus atgavimo klausimais ir yra rengiamos šios prakalbos. Jas rengia Lietuvių Darbininkų Draugija ir L. S. S.

Dar kartą primenu roselandiečiams ir kitų kolonijų lietuviams, kad dalyvautumėte skaitlingai šiose prakalbose, nes šiuo taip svarbiu momentu bus naudinga išgirsti kalbėtojų žodžius.

A. Narbutas

Trys ginkluoti banditai su stablė Edward Lesniewski, gatvė ties 5050 Grand avenue ir atėmė nuo jo \$34, taipgi gana skaudžiai sumušė. Jis gyvena adresu 2421 No. 77th Court, Elmwood Park.

Šiandien Antano Jokanto Laidotuvės

Šiandien laidojamas Antanas Jokantas, plačiai žinomas biznierių ir visuomenės veikėjas. Laidotuvų apeigos prasidės iš namų, 3934 So. Rockwell gt., 1:30 valandą po pietų. Po iškilmingo atsisveikinimo kunas bus nulydėtas į Tautiškas kapines.

Velionis mūsų visuomenėje buvo žinomas kaip gana veiklus žmogus. Jis priklausė prie keletos draugijų, jose veikė ir rėmė jas pagal savo galią. Ne svetimos jam buvo ir "Naujienu". Nuo pat jų įsikurimo jis rėmė, o viena tarpą buvo ir kontestantų.

Kviečiame draugus, pažįstamus ir artimuosius laidotuvėse dalyvauti ir jam paskutinį patarnavimą bei atsisveikinimą suteikti.

Draugas

Svarbėsni Šeštadienio Futbolo Rezultatai

Iowa, 7; Notre Dame, 6. Purdue, 3; Northwestern, 0. Minnesota, 20; Michigan, 7. Ohio State, 61; Chicago, 0. Illinois, 7; Wisconsin, 0. Fordham, 13; Indiana, 0. Harvard, 15; Army, 0. Missouri, 20; New York U., 7. Pittsburgh, 6; Carnegie Tech, 0. Columbia, 19; Navy, 13. Yale, 14; Brown, 14. Princeton, 9; Dartmouth, 7. Cornell, 14; Colgate, 12. Tennessee, 34; Citadel, 0. Texas Aggies, 6; So. Methodist, 2. S. California, 33; Stanford, 0.

Vos Nesudegė 8 Metų Mergaitė

Aludininkas Ją Išgelbėjo.

8 metų mergaitė, Barbora Jankauskaitė, 6218 Waveland avenue, žaidė prie degančio lauko, tuščiame lauke netoli namų. Kai ji priejo perarti ugnies, jos labai užsidedė.

Mergytė būtų sudegusi, jeigu ne aludininkas Emil Knopf, nuo 6240 Addison avenue. Jis toudau stūvyčiojo mergaitę į karpetą, degančius rubus užgesino ir žaizdas ant mergytės kuno ištepė alyva. Po to nuvežė ją ligoninėn. Ji pasveikė.

Skeltimai Naujienose uoda nauda dėlto, kad pacios Naujienos naudingos.

Paliaubų Diena Chicagoj

—Praėjo Nepastebėta.

Šiemet chicagiečiai kaip ir užmiršo didžiojo karo paliaubas atšvesti. Gal taip ir turėjo būti... Juk pasirodo, kad tos paliaubos buvo labai laikinos. Europoj vėl patrankos dūnda, bombos drasko miestus ir kraujas vėl liejasi upeliais.

Kai šeštadienį, Paliaubų Dieną, 11 valandą ryto dirbtuvių sirenos sugaudė ir gatvėkarių sustojo kare žuvusiems amerikiečiams pagerbti, daugelis to kaip ir nepastebėjo. Dirbtuvės tur but užbaigę darbą, o gatvėkari vėl sulaikė tas ne emtas trafiko susigrudimas...

Mieste įvyko keli trumpi Amerikos Legiono surengti parada, bet tik vienoj vietoj buvo saują žmonių parado ir ceremonijų pažinrėti. Prie State ir Madison. Ten kelios legiono kuopos sudėjo vainikus ant bronzinių lentelių su žuvusių karių vardais.

Tai taip praėjo Paliaubų Diena.

Hooveris Chicagoj

Pereitos savaitės pabaigoj Chicago atvyko buvęs prezidentas, H. Hoover. Jis čia tarsis su Illinois ir artimų valstijų republikonais apie 1940 metų konvenciją ir kandidatą į prezidentus.

Atidaro Naują Cicero Rotušę — "Town Hall"

Lietuviai Kviečiami Dalyvauti.

CICERO. — Rytoj, 1 valandą po pietų, bus iškilmingai atidaryta naujoji Cicero rotušė — "Town Hall", kuri randasi prie 25th street ir 50th avenue.

Triebesys yra didelis, moderniškas ir turės užtektinai vietos visiems miestelio valdžios skyriams sutalpinti.

Cicero administracija, ypatin-gai Henry R. Schwartzel, aso-rjus, ir Jerry L. Viterna, kolek-torius, kviečia lietuvius atidaryme dalyvauti.

Publika galės rotušę lankyti per keturias dienas, rytoj, trečiadienį, ketvirtadienį ir penktadienį. Valandos nuo 1-mos iki 5-tos ir nuo 7-tos vakare iki 9-tos.

Plačiau apie namą bus rytoj. A. R.

VAKAR IR UŽVAKAR CHICAGOJ

● Malcolm Smitho, kuris gyvena adresu 6625 S. Hermitage avenue, negalima per daug kaltinti. Jis atėjo į alinę, 6648 S. Ashland avenue, ne pamokslus sakyti. Po kelių stikelių jam, kaip pasitaiko ir kitiems, galva truputį susisuko. O kadangi jis buvo tokioj padėtyj, tai nereikia stebėtis, kad jis nepataikė į duris ir išėjo namo iš alinės tiesiai per alinės langą. Reikėjo kelių stichų Smitho veidui sulopyti, bet šiaip tos klaidos rezultatai nebuvo labai pavojingi.

● Miesto gatvių valymo departamento trokai užvakar vėl pradėjo versti iš ielių surankiotas išmatas į didelę molio duobę prie Fullerton ir Narragansett gatvių. Vietos gyventojų protestai apie nešvankių apylinkės atmosferą nuo tų išmatų pasirodė bereikšmiai.

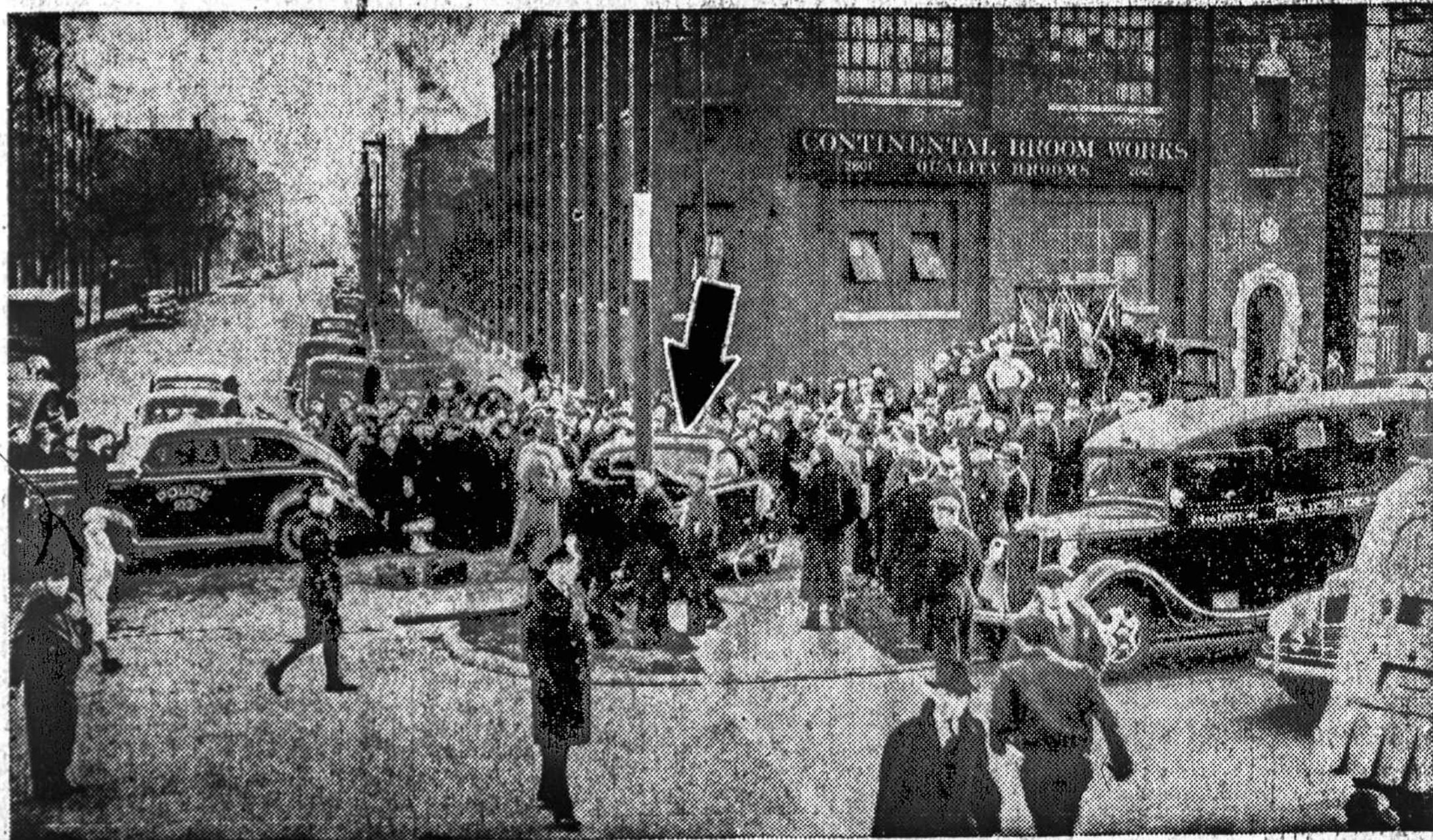
● Stėvens viešbutyje šiandien atsidaro labai įdomi visų šalių ielių ir istoriškų figūrų paroda.

● Bemedžioldamas netoli Downers Grove šeštadienį nusišovė 19 metų jaunuolis, Leander Stenke. Gyveno Downers Grove. Kitas medžiotojas, 34 metų William Brown, nuo 1323 N. LeMoynė avenue, buvo pašautas laike medžioklės prie LaGrange. Jisai redaguoja žurnalą medžiotojams, "American Field".

● Supykę praiviai vos "nenu-linėavo" čekoslovaką, Martin Klanduch, kai šeštadienį jisai pradėjo mindžioti Amerikos vėliavą, ties 1538 W. 18th street. Jis nutraukė ją nuo stiebo ir pradėjo ją šluostyti kojas. Tuo pačiu sykiu šaukė, "Aš nemyliu šito krašto ir man nepatinka jo valdžia." Policija jį išgelbėjo nuo supykusių praeivių ir uždare kalėjime. Klanduch gyvena iš pašalpos ir yra nepilietis.

● Leit. generolas Stanley Ford, Chicago distrikto karo viršininkas vakar aiškino, kad visi natūralūs kariuomenės rekrutai yra mokinami ne vien mušto, bet kiekvienas lavinasi kokiam nors amate. Išėję iš kariuomenės jie busią naudingi sau ir visuome-nei.

● Vakar metiniam suvažiavimui Chicagon suvažiavo U. S. kariuomenės "marinai", kurie tarnavo aviacijos skyriui, didžiojo karo metu. Jie buvo Francijoje ir Belgijoje. Jų lektuvai vadinami "Skraidanti Grabinai".

CHICAGO. — Specialiu ženklų yra pažymėta vieta (Ogden ir Rockwell), kur liko nušautas Edward J. O'Hare, Sportsman's parko savininkas. Jis buvo nušautas, kai automobilį grįžo namo.

Po Buergerbrau rusyje įvykusios eksplozijos Miuniche, kur naciai minėjo "pučo" sukaktuves. Hitleris išsigelbėjo nuo mirties tik todėl, kad anksčiau apleido rusį, negu buvo manoma.